

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)
دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات

پایان نامه کارشناسی ارشد
گرایش امنیت اطلاعات

اجرای پویا-نمادین برای تشخیص آسیب پذیری تزریق به برنامه های
کاربردی گوشه های هوشمند

نگارش
احسان عدالت

استاد راهنما
جناب آقای دکتر بابک صادقیان

صفحه فرم ارزیابی و تصویب پایان نامه - فرم تأیید اعضاء کمیته دفاع

در این صفحه فرم دفاع یا تایید و تصویب پایان نامه موسوم به فرم کمیته دفاع - موجود در پرونده آموزشی - را قرار دهید.

اینجانب احسان عدالت متعهد می‌شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب تحت نظارت و راهنمایی اساتید دانشگاه صنعتی امیرکبیر بوده و به دستاوردهای دیگران که در این پژوهش از آنها استفاده شده است مطابق مقررات و روال متعارف ارجاع و در فهرست منابع و مآخذ ذکر گردیده است. این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم‌سطح یا بالاتر ارائه نگردیده است.

در صورت اثبات تخلف در هر زمان، مدرک تحصیلی صادر شده توسط دانشگاه از درجه اعتبار ساقط بوده و دانشگاه حق پیگیری قانونی خواهد داشت.

کلیه نتایج و حقوق حاصل از این پایان نامه متعلق به دانشگاه صنعتی امیرکبیر می‌باشد. هرگونه استفاده از نتایج علمی و عملی، واگذاری اطلاعات به دیگران یا چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون موافقت کتبی دانشگاه صنعتی امیرکبیر ممنوع است. نقل مطالب با ذکر مآخذ بلامانع است.

احسان عدالت

امضا

با سپاس از سه وجود مقدس:

آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم...

موهایشان سپید شد تا ما روسفید شویم...

و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر راهمان باشند...

پدرانمان

مادرانمان

استادانمان

تقدیر و تشکر:

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

بدون شک جایگاه و منزلت معلم، بالاتر از آن است که در مقام قدردانی از زحمات بی شائبه‌ی او، با زبان قاصر و دست ناتوان، چیزی بنگارم. اما از آنجا که تجلیل از معلم، سپاس از انسانی است که هدف آفرینش را تامین می‌کند، به رسم ادب دست به قلم برده‌ام، باشد که این خردترین بخشی از زحمات آنان را سپاس گوید.

از پدر و مادر مهربانم، این دو معلم بزرگوار که همواره بر کوتاهی من، قلم غفو کشیده و کریمانه از کنار غفلت‌های گذشته‌اند و در تمام عرصه‌های زندگی یار و یاورم بوده‌اند؛

از استاد با کمالات، جناب آقای دکتر بابک صادقیان که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ نداشتند؛

از اساتید محترم، جناب آقای دکتر شجری و آقای دکتر آبادی که زحمت داوری این رساله را متقبل شدند؛

و در پایان، از حمایت‌ها و دلسوزی‌های دوستان عزیزم، آقایان سید محمد مهدی احمدپناه، محمود اقوامی‌پناه، سید امیرحسین ناصرالدینی، حمیدرضا رمضانی و احمد اسدی که در طول پروژه از راهنمایی‌هایشان استفاده کردم؛

کمال تشکر و قدردانی را دارم.

چکیده

برنامک‌های گوشی‌های هوشمند از جمله نرم‌افزارهای محبوب میان مردم هستند. استفاده از این برنامک‌ها روز به روز افزایش می‌یابد. از میان سیستم عامل‌های مطرح در گوشی‌های هوشمند، اندروید محبوبیت زیادی دارد. علاوه بر آن متن‌باز بوده و می‌توان به کدها و کتابخانه‌های چارچوبه‌کاری آن دسترسی داشت. محبوبیت این برنامک‌ها اهمیت آزمون نرم‌افزار و آزمون امنیتی آنها را بالا می‌برد. از اجرای پویا-نمادین برای آزمون نرم‌افزارهای مختلف استفاده می‌شود. این اجرا دارای پوشش قوی کد است و می‌تواند خطاها و آسیب‌پذیری‌های موجود در آن را دقیق‌تر و بدون مثبت نادرست کشف کند. آزمون برنامک‌های اندرویدی نسبت به برنامه‌های دیگر دارای چالش‌های جدید رخدادمحور بودن و وابستگی زیاد به SDK است که سربرار آزمون را بالا می‌برد. در این پژوهش ما به دو سوال پژوهشی پاسخ داده‌ایم که در ادامه توضیح داده می‌شوند.

در این پژوهش روشی ارائه می‌شود که با اجرای پویا-نمادین همراه تحلیل آلایش به دنبال تشخیص آسیب‌پذیری تزریق در برنامک‌های اندرویدی هستیم. در این کار با تحلیل ایستا، گراف فراخوانی توابع و پیمایش برعکس از تابع آسیب‌پذیر تا تابع منبع، نقطه شروع برنامک را تولید کردیم و فرایند تحلیل را محدود به تابع‌های مسیرهای مطلوب یافته‌شده کردیم. همچنین در این کار با ایده استفاده از کلاس‌های Mock مسئله رخدادمحور بودن و سربرار بالای آزمون برنامک‌ها را حل کرده‌ایم. برای ارزیابی راه‌کار ارائه شده در سوال پژوهشی اول، ابتدا ۱۰ برنامک را خودمان پیاده‌سازی کردیم که ۴ تای آنها آسیب‌پذیر بودند و توانستیم همه را تشخیص دهیم. همچنین از مخزن F-Droid استفاده کردیم که شامل برنامک‌های متن‌باز است. ۱۴۰ برنامک را به دلخواه از این مخزن انتخاب کردیم، که از این میان ۷ برنامک را که آسیب‌پذیر به تزریق SQL بودند را توانستیم تشخیص دهیم.

همچنین، در این پژوهش ما یک هیوریستیک را ارائه کرده‌ایم که اجرای پویا-نمادین را به صورت بهینه و هدایت شده روی برنامک‌های اندرویدی اعمال می‌کند. با استفاده از گراف کنترل جریان بین تابعی و پیمایش روبه‌عقب آن، اطلاعات مسیرهای دارای اولویت را در یک پشته ذخیره می‌نماییم. ضمن آنکه اجرای پویا-نمادین را با اطلاعات پشته مسیرهای مطلوب به صورت هدایت‌شده انجام می‌دهیم تا با محدود کردن فرایند آزمون به نقطه‌های شروع مشخص، سربرار بالای آزمون برنامک‌ها را کاهش دهیم.

برای ارزیابی راه کار ارائه شده در سوال پژوهشی دوم، ابتدا ۱۰ برنامه دارای خطا را مطرح و پیاده سازی کردیم که ابزار ما تمامی خطاها را تشخیص داد. همچنین ۴ برنامه مورد آزمون در ابزار Sig-Droid را با ابزار خود آزمودیم. نتایج نشان می دهد ابزار ما با پوشش کد کمتر و با سرعت بیشتری می تواند خطاهای برنامه را تشخیص دهد.

واژه های کلیدی:

اجرای پویا-نمادین، اجرای پویا-نمادین هدایت شده، تشخیص آسیب پذیری، آسیب پذیری تزریق، برنامه های اندرویدی

۱ فصل اول مقدمه.....	۱
۲ فصل دوم اجرای پویا-نمادین.....	۱۱
۱-۲ بیان اجرای نمادین و پویا-نمادین با مثال.....	۱۲
۲-۲ چالش‌های اجرای پویا-نمادین.....	۱۴
۲-۳ انواع اجرای پویا-نمادین.....	۱۵
۴-۲ کارهای گذشته.....	۱۶
۵-۲ جمع‌بندی.....	۲۵
۳ فصل سوم تشخیص آسیب‌پذیری.....	۲۶
۱-۳ مطالعه‌ای بر روش‌های تشخیص آسیب‌پذیری در نرم‌افزارها.....	۲۷
۳-۱-۱ تحلیل ایستا.....	۲۸
۲-۱-۳ روش فاز.....	۲۹
۳-۱-۳ تحلیل پویا.....	۲۹
۴-۱-۳ آزمون نفوذ.....	۳۰
۲-۳ آسیب‌پذیری تزریق.....	۳۱
۱-۲-۳ چه قسمت‌هایی از برنامه می‌توانند آسیب‌پذیر باشند؟.....	۳۲
۲-۲-۳ راه‌های مقابله با آسیب‌پذیری تزریق.....	۳۲
۳-۳ آسیب‌پذیری در برنامه‌های اندرویدی.....	۳۳
۱-۳-۳ تشخیص آسیب‌پذیری در برنامه‌های اندرویدی.....	۳۴
۲-۳-۳ آسیب‌پذیری تزریق SQL در برنامه‌های اندرویدی.....	۳۵
۴-۳ جمع‌بندی.....	۳۷
۴ فصل چهارم راه‌کار پیشنهادی.....	۳۹
۱-۴ ارائه یک هیوریستیک برای اجرای پویا-نمادین هدایت شده.....	۴۰
۱-۱-۴ دیکامپایل برنامه.....	۴۱
۴-۱-۲ تحلیل ایستا.....	۴۱
۱-۲-۴ استخراج نقطه ورودی برنامه.....	۴۱
۴-۱-۲ تعیین پشته شاخه‌های اولویت‌دار.....	۴۳
۳-۱-۴ تولید کلاس‌های Mock و Mock نمادین.....	۴۳
۴-۱-۴ اجرای پویا-نمادین هدایت شده با هیوریستیک.....	۴۵
۵-۱-۴ اجرای برنامه با ورودی‌های عینی.....	۴۶
۲-۴ اجرای پویا-نمادین برای تشخیص آسیب‌پذیری تزریق.....	۴۷
۱-۲-۴ تحلیل ایستا.....	۴۹

۵۰.....	۲-۲-۴ تولید کلاس‌های Mock و Mock نمادین.....
۵۳.....	۳-۲-۴ اجرای پویا-نمادین همراه با تحلیل آرایش توسط SPF اصلاح شده.....
۵۴.....	۴-۲-۴ آزمون نرم‌افزار برای بررسی میزان بهره‌جویی.....
۵۵.....	۳-۴ جمع‌بندی.....
۵۶.....	۵ فصل پنجم ارزیابی و جمع‌بندی.....
۵۷.....	۱-۵ ارزیابی هیوریستیک ارائه‌شده برای اجرای هدایت شده پویا-نمادین.....
۶۱.....	۲-۵ ارزیابی تشخیص آسیب‌پذیری تزریق در برنامه‌های اندرویدی.....
۶۴.....	۳-۵ جمع‌بندی و کارهای آینده.....
۶۶.....	۶ منابع و مراجع.....

صفحه

فهرست اشکال

شکل ۱-۲ نمونه برنامه ساده.....	۱۲
شکل ۲-۲ درخت اجرای اجرای نمادین برنامه نمونه.....	۱۳
شکل ۱-۳ نمونه کد ناامن به زبان جاوا برای آسیب‌پذیری تزریق کد SQL.....	۳۲
شکل ۲-۳ نمونه کد امن به زبان جاوا برای آسیب‌پذیری تزریق کد SQL.....	۳۳
شکل ۳-۳ نمونه کد آسیب‌پذیر در استفاده از SQLite در اندروید.....	۳۶
شکل ۴-۳ نمونه کد امن در استفاده از SQLite در اندروید.....	۳۸
شکل ۱-۴ معماری کلی طرح پیشنهادی.....	۴۰
شکل ۲-۴ نمونه تابع نقطه شروع برنامه برای برنامه MunchLife.....	۴۲
شکل ۳-۴ مثالی از گراف کنترل جریان بین تابعی.....	۴۳
شکل ۴-۴ نمونه کلاس Mock نمادین تولید شده برای دریافت ورودی نمادین.....	۴۴
شکل ۵-۴ نمونه کد آزمون در Robolectric برای برنامه MunchLife.....	۴۷
شکل ۶-۴ فرایند تشخیص آسیب‌پذیری در ابزار.....	۴۷
شکل ۷-۴ نمونه dummyMain تولید شده برای اجرا در SPF.....	۴۹
شکل ۸-۴ تکه کدی از کلاس Mock نمادین تولید شده برای کلاس SQLiteDatabase.....	۵۳
شکل ۹-۴ نمونه خروجی ابزار برای تشخیص آسیب‌پذیری تزریق SQL.....	۵۳
شکل ۱۰-۴ نمونه کد بهرجو در Robolectric.....	۵۴

صفحه

فهرست جداول

جدول ۱-۲ کارهای گذشته.....	۱۶
جدول ۱-۳ تابع‌های آسیب‌پذیر به تزریق SQL در اندروید.....	۳۷
جدول ۱-۵ مشخصات برنامه‌های دنیای واقعی مورد آزمون.....	۵۹
جدول ۲-۵ مقایسه ابزار ما با Sig-Droid.....	۶۰
جدول ۳-۵ مقایسه ابزارهای مختلف با کار ما.....	۶۱
جدول ۴-۵ مقایسه ابزار ارائه شده با ابزارهای مشابه موجود.....	۶۳

۱

فصل اول

مقدمه

مقدمه

میزان آگاهی برنامه نویسان از نحوه توسعه امن نرم افزار یکسان نیست. این مورد باعث می شود نرم افزارهای تولید شده با تهدیدهای امنیتی نیز در بازار قرار گیرد که موجب نشت اطلاعات حساس کاربران و یا نقض حریم خصوصی آنها می شود. از این رو نیاز به وجود راه کارهایی برای خودکار کردن فرایند تشخیص وجود آسیب پذیری در نرم افزارها احساس می شود. در سال های اخیر ارائه و توسعه ابزارهای همراه گسترش پیدا کرده است که حجم زیادی از این ابزارها مبتنی بر سیستم عامل اندروید هستند. اندروید محبوب ترین سیستم عامل حال حاضر گوشی های هوشمند است. با گسترش اندروید، توسعه برنامه های اندرویدی نیز رشد چشمگیری داشته اند به طوری که فقط در فروشگاه داخلی کافی بازار، تاکنون بیش از ۱۴۰ هزار برنامه اندرویدی برای بیش از ۳۵ میلیون مخاطب داخلی منتشر شده است. [1] این موضوع باعث شده است که پژوهش های زیادی در رابطه با برنامه های اندرویدی صورت بگیرد.

گوگل برای آسان کردن فرایند توسعه نرم افزار مجموعه ای از ابزار و کد یعنی SDK¹ را ارائه داده است. برنامه های اندرویدی با اضافه کردن کدهای برنامه نویسی به SDK تولید می شوند. این برنامه ها از جمله برنامه های رخدادمحور محسوب می شوند. تفاوت عمده آنها با سایر برنامه ها، در هم تنیدگی زیاد با SDK است. این موضوع باعث می شود برای اجرای یک قطعه کد ساده برنامه نویسی، تعداد زیادی از قطعه کدهای SDK فراخوانی و اجرا شوند و این موضوع خودکار کردن فرایند آزمون و تشخیص آسیب پذیری را با چالش روبه رو می کند. به طور معمول برنامه های اندرویدی با زبان جاوا پیاده سازی می شوند. این موضوع معمولاً باعث به وجود آمدن این تصور می شود که برنامه های اندرویدی با برنامه های به زبان جاوا که برای پلتفرم هایی مثل کامپیوتر شخصی پیاده سازی می شوند، تفاوتی ندارند. اما این تصور یک تصور ساده انگارانه است. در زیر تفاوت های عمده اجرای نمادین و پویا-نمادین برنامه های اندرویدی و برنامه های به زبان جاوا عنوان می شوند. لازم به ذکر است که تا به حال موتور اجرای پویا-نمادین و یا موتور اجرای نمادین برای برنامه های اندرویدی پیاده سازی نشده است. دلیل این موضوع هم چالش های موجود در آزمون این برنامه ها است. در این پژوهش ما از موتورهای اجرای پویا-نمادین برنامه های به

¹ Software Development Kit

زبان جاوا کمک خواهیم گرفت که نزدیک‌ترین ابزار برای کار ما خواهند بود. ولی استفاده از آنها خود چالش‌هایی دارد که در ادامه توضیح خواهیم داد.

تفاوت آزمون برنامه‌های اندرویدی با سایر برنامه‌ها را می‌توان در سه مورد عنوان کرد:

۱. برنامه‌های اندروید وابسته به مجموعه ای از کتابخانه‌هایی هستند که در بیرون از دستگاه یا شبیه‌ساز^۲ در دسترس نیستند. کد اندروید در ^۳DVM اجرا می‌شود. برخلاف کدهای برنامه‌های جاوا که در ^۴JVM اجرا می‌شوند. پس به جای بایت‌کد جاوا برنامه‌های اندرویدی به بایت‌کد Dalvik کامپایل می‌شوند. برنامه‌های به زبان جاوا همگی دارای «تابع نقطه شروع»^۵ به برنامه هستند. یعنی این برنامه‌ها بدون استثنا از این تابع شروع به اجرا می‌شوند. ولی برنامه‌های اندرویدی چنین تابعی ندارند و اجرای یک برنامه به شکل‌های مختلفی امکان اجرا دارد. برای مثال ممکن است یک برنامه با باز کردن مستقیم آن شروع شود. در حالتی دیگر ممکن است این برنامه با اتفاق افتادن یک رخداد به‌خصوص، مثلاً دریافت یک پیامک، شروع به اجرا کند. این موضوع خود چالشی جدی در تحلیل و آزمون این برنامه‌ها با موتور اجرای پویا-نمادین برای برنامه‌های به زبان جاوا خواهد بود. همچنین این برنامه‌ها باید به نحوی تغییر پیدا کنند که بتوان آنها را در JVM کامپایل کرد.
۲. برنامه‌های اندرویدی بسیار وابسته به کتابخانه‌های چارچوبه کاری یعنی SDK هستند و این موضوع باعث ایجاد مشکل واگرایی مسیر^۶ [2] می‌شود. در اجرای نمادین اگر یک مقدار نمادین از زمینه^۷ برنامه خارج شود، مثلاً برای انجام یک پردازش به یک کتابخانه داده شود یا در اختیار چارچوبه کاری قرار گیرد، گفته می‌شود که واگرایی مسیر اتفاق افتاده است. واگرایی مسیر موجب ایجاد دو مشکل می‌شود:

- موتور اجرای نمادین ممکن است نتواند کتابخانه خارجی را اجرا کند پس تلاش بیشتری لازم است تا بتوان آن کتابخانه را نیز به صورت نمادین اجرا کرد.

² Emulator

³ Dalvik Virtual Machine

⁴ Java Virtual Machine

⁵ Main Method

⁶ Path divergence

⁷ Context

• در کتابخانه خارجی ممکن است تعدادی قید وجود داشته باشد که در خروجی و حاصل پردازش کتابخانه موثر باشند. از این جهت این قیدها در تولید موردآزمون‌ها موثر خواهند بود و به جای آزمون برنامه اصلی، تمرکز به آزمون مسیر واگرا شده در کتابخانه معطوف می‌شود و به طور پیوسته لازم است تا قسمتی از سیستم عامل اندروید به صورت نمادین اجرا شود که در کل موجب ایجاد سربار زیاد در آزمون برنامه می‌شود.

یک مثال پرکاربرد از این نوع می‌تواند Intentها باشد که سیستم پیام‌رسانی بین مولفه‌های مختلف در اندروید است. به وسیله Intent یک مقدار به یک مولفه در درون یک برنامه یا به مولفه‌ای در برنامه دیگر ارسال می‌شود. Intent بعد از خارج شدن از محدوده برنامه وارد کتابخانه‌های سیستمی شده و بعد از آن وارد مولفه مقصد می‌شود.

۳. برنامه‌های اندروید رخدادمحور^۹ هستند. به این معنی که در اجرای نمادین، موتور اجرا باید منتظر کاربر بماند تا با تعامل با برنامه یک رخداد مثل لمس صفحه نمایش ایجاد شود. علاوه بر کاربر برنامه‌های دیگر هم می‌توانند رخداد تولید کنند مثل رخداد تماس ورودی یا دریافت یک پیام.

پیش از این پژوهش کارهایی در حوزه آزمون برنامه‌های اندرویدی با سه رویکرد متفاوت انجام شده است. در رویکرد اول به طور بی‌قاعده^{۱۰} ورودی برنامه تولید می‌گردد. در ابزار Monkey [3] به صورت دلخواه سعی می‌شود تا ورودی‌های آزمون برای برنامه تولید شود. مشکل اصلی این روش آن است که پوشش مناسبی از مسیرهای مختلف برنامه را نمی‌توان داشت. در رویکرد دوم ورودی برنامه به طور نظام‌مند^{۱۱} تولید می‌گردد. در ابزار Sig-Droid [4] با استفاده از یک روش مشخص مانند اجرای نمادین به صورت جعبه‌سفید^{۱۲} سعی می‌شود تا ورودی‌های برنامه تولید گردد. Sig-Droid تمام مسیرهای موجود در برنامه را به صورت «نمادین» اجرا می‌کند و همان طور که نویسنده بیان کرده است هدف آن

⁸ Component

⁹ Event Driven

¹⁰ Random

¹¹ Systematic

¹² White Box

پوشش هرچه بیشتر این مسیرها است. در رویکرد سوم مانند ابزار Swifthand [5] مدلی از برنامه مانند مدل رابط گرافیکی کاربر^{۱۳} از برنامهک استنتاج می‌گردد و سپس بر اساس این مدل‌ها ورودی‌هایی برای برنامهک تولید می‌شود که مسیرهای ناشناخته برنامهک را بییماید.

برای تشخیص آسیب‌پذیری در نرم‌افزار نیاز است تا کد برنامه تحلیل شود. از میان روش‌های مختلف موجود در این حوزه ما روش پویا-نمادین را انتخاب کرده‌ایم که دارای پوشش قوی کد است. این روش برای اولین بار در [6] ارائه شد. با روش پویا-نمادین می‌توان علاوه بر پوشش مناسب مسیرهای مختلف از برنامه، برنامه را به منظور تحلیل، اجرا کرد. اجرای برنامه باعث می‌شود که مثبت نادرست^{۱۴} وجود نداشته باشد و همچنین با روش‌های ضد ایستا مقابله کرد. چالش‌هایی که در این روش وجود دارد عبارتند از:

- انفجار مسیر: در برنامهک‌های دنیای واقعی تعداد خطوط برنامهک بسیار زیاد هستند. این موضوع باعث می‌شود مسیرهایی از برنامه که باید مورد تحلیل قرار گیرند به صورت نمایی افزایش پیدا کنند.
- چارچوب کاری و مدل‌سازی محیط: برنامهک‌های اندرویدی در یک چارچوب کاری خاص به خود اجرا و تولید می‌شوند. همان طور که پیش از این نیز گفته شد، برنامهک‌های اندرویدی فراخوانی‌های زیادی به SDK دارند. همچنین این برنامهک‌ها رخدادمحور هستند. در اجرای پویا-نمادین باید رخدادهای مختلف از جمله رخدادهای مرتبط با تعامل کاربر با برنامهک نیز مدل‌سازی شوند تا فرایند تحلیل و آزمون شبیه به اجرای واقعی برنامهک باشد.

در ادامه کارهایی را شرح خواهیم داد که در حوزه آزمون ویا آزمون امنیتی برنامهک‌های اندرویدی با اجرای پویا-نمادین صورت گرفته است. برای اولین بار ACTEVE [7] از اجرای پویا-نمادین برای آزمون برنامهک‌های اندرویدی استفاده کرده است. در این کار با تغییر دادن SDK سعی شده است تا رخداد لمس صفحه^{۱۵} به شکل نمادین تولید شود. علاوه بر آن با تولید جایگشت‌های مختلف از رخدادهای رشته‌های مختلف از رخدادهای پشت سر هم تولید می‌شوند. اشکال این کار، بررسی یک رخداد منحصر به فرد است. علاوه بر آن تولید رشته‌های مختلف از رخدادهای و اجرای آنها باعث می‌شود که فرایند آزمون

¹³ GUI

¹⁴ False Positive

¹⁵ Tap Event

با انفجار مسیر روبه‌رو شود. در [8] از ابزار پیشین با عنوان Condroid برای تشخیص وجود دژافزار^{۱۶}ها استفاده شده است که همان اشکالات ACTEVE را به ارث برده است. در AppIntent [9] از اجرای پویا-نمادین برای کشف نقض حریم خصوصی در برنامه‌های اندرویدی استفاده شده است. این ابزار به تحلیل‌گر انسانی کمک می‌کند تا فرایند کشف نشت اطلاعات حساس سریع‌تر اتفاق بیفتد. ابزار بعدی Sig-Droid است که برای آزمون برنامه‌های اندرویدی ارائه شده است. این ابزار نزدیک‌ترین کار موجود به کار ما است. در این ابزار سعی شده است برنامه‌ها روی JVM کامپایل شوند تا بتوان به کمک موتورهای اجرای نمادین جاوا، برنامه را آزمود. این ابزار تمام مسیرهای موجود در برنامه را به صورت نمادین اجرا می‌کند.

بر اساس آخرین دانسته ما تاکنون [10]، ابزاری برای تشخیص آسیب‌پذیری در برنامه‌های اندرویدی با اجرای پویا-نمادین ارائه نشده است. کارهایی که تا به حال در مورد تشخیص آسیب‌پذیری در برنامه‌های اندرویدی انجام شده است، همگی از تحلیل ایستای کد برنامه استفاده می‌کنند. در جایی هم اگر نامی از تحلیل پویا آمده است منظور اجرای پویا-نمادین و یا نمادین برنامه نیست. بلکه منظور اجرای برنامه در محیط شبیه‌ساز است که به این وسیله درستی تشخیص خود را مورد آزمایش قرار می‌دهند. از جمله این ابزارها و پژوهش‌ها می‌توان به TaintDroid [11]، ScanDroid [12]، CHEX [13]، APSET [14]، VulHunter [15] و کارهای [16] و [17] اشاره کرد.

در منبع [18] عنوان شده است که آسیب‌پذیری تزریق می‌تواند موجب نشت اطلاعات حساس کاربر شود. آسیب‌پذیری تزریق در اندروید می‌تواند تزریق دستور به پوسته^{۱۷} سیستم عامل، تزریق دستورات SQL به پایگاه داده SQLite، تزریق کد جاوا اسکریپت به WebView و یا تزریق Intent باشد. در این پژوهش روش و ابزاری ارائه کرده‌ایم که می‌تواند انواع آسیب‌پذیری تزریق را تشخیص دهد. برای نمونه و نشان دادن درستی کار، ما آسیب‌پذیری تزریق SQL را مورد توجه قرار داده‌ایم.

در این پژوهش ما دو سوال پژوهشی مطرح کرده‌ایم و به آنها پاسخ داده‌ایم:

۱. بهبود اجرای پویا-نمادین برنامه‌های اندرویدی برای تولید خودکار ورودی آزمون

¹⁶ Malware

¹⁷ Shell

۲. اجرای پویا-نمادین برای تشخیص آسیب‌پذیری تزریق در برنامه‌های اندرویدی

برای پاسخ به سوال اول، ابتدا ما apk برنامه را دیکامپایل می‌کنیم. سپس برای اینکه بتوانیم بر روی JVM برنامه را با موتور^{۱۸} SPF [19] به شکل پویا-نمادین اجرا کنیم، لازم است تا تابع نقطه شروع به برنامه را تولید نماییم. برای این منظور با تحلیل ایستا و استخراج «گراف فراخوانی توابع»^{۱۹} و پیمایش روبه‌عقب آن، این تابع را تولید می‌کنیم.

در این پژوهش ما می‌خواهیم که اجرای پویا-نمادین برنامه به صورت هدفمند صورت گیرد تا بتوان خطاهای برنامه را سریع‌تر یافت. برای این هدف، از تحلیل ایستا و پیمایش رو به عقب «گراف کنترل جریان بین تابعی»^{۲۰} بهره می‌بریم. در پیمایش رو به عقب، از عبارت رخداد خطا تا عبارت ریشه را می‌پیماییم و «پشته شاخه‌های اولویت‌دار» را مبتنی بر آن تولید می‌کنیم. برای حل مسئله رخدادمحور بودن و کامپایل شدن در JVM از کلاس‌های Mock به جای کلاس‌های SDK استفاده کردیم. کلاس Mock کلاسی است که تابع‌های کلاس اصلی را دارد، با این تفاوت که بدنه تابع حذف و یا به نحوی تغییر داده می‌شود که تنها، برنامه کامپایل شده و اجرای عادی داشته باشد بدون اینکه سربار کلاس‌های اصلی را داشته باشد.

با استفاده از توابع نقطه شروع برنامه، اجرای پویا-نمادین را محدود به تعدادی تابع خاص که موجب دستیابی به خطا می‌شوند، می‌کنیم. همچنین با استفاده از پشته شاخه‌های اولویت‌دار هیوریستیک^{۲۱} خود را ارائه می‌دهیم که باعث می‌شود، به جای پیمایش عمق‌اول^{۲۲} در اجرای پویا-نمادین، در هر دستور شرطی متناسب با اطلاعات پشته، شاخه بهینه که به خطا خواهد رسید را اجرا کنیم. این دو مورد موجب کاهش قابل توجه هزینه زمانی و سربار اجرای برنامه می‌شود. در نهایت با استفاده از ابزار Robolelectric [20] و ورودی‌های آزمون استخراج شده از اجرای پویا-نمادین، برنامه را اجرا می‌نماییم تا صحت عملکرد هیوریستیک و ورودی‌های تولید شده را بررسی کنیم.

¹⁸ Symbolic Path Finder

¹⁹ Call Graph

²⁰ Inter-Control Flow Graph (ICFG)

²¹ Heuristic

²² DFS

برای ارزیابی راه کار ارائه شده، علاوه بر ۱۰ برنامه‌ای که خودمان مطرح و پیاده‌سازی کردیم، ۴ برنامه از برنامه‌های مورد آزمون در ابزار Sig-Droid را آزمودیم. این برنامه‌ها از مخزن F-Droid [21] انتخاب شده‌اند که مخزن متن‌باز^{۲۳} برنامه‌های اندرویدی هستند. نتایج نشان می‌دهد که هیوریستیک ما باعث می‌شود با سرعت بیشتر و پوشش کد کمتر به نسبت ابزار Sig-Droid به خطاهای موجود در برنامه برسیم.

برای پاسخ به سوال دوم، باز از موتور SPF استفاده کرده‌ایم. ابتدا تابع ورودی به برنامه را تولید کردیم. با استفاده از تحلیل ایستا و استخراج گراف فراخوانی توابع، می‌توان این تابع را داشت. برای کاهش هزینه اجرای ابزار، گراف را از تابع آسیب‌پذیر^{۲۴} (مثلا query) تا تابع منبع^{۲۵} (مثلا EditText) به صورت برعکس پیمایش کردیم و تابع نقطه شروع به برنامه را بر این اساس تولید کردیم. برای حل مسئله رخدادمحور بودن و کامپایل شدن در JVM از کلاس‌های Mock به جای کلاس‌های SDK استفاده کردیم. برای اینکه هزینه اجرای ابزار را باز هم کمتر کنیم، با توجه به مسیری که از گراف فراخوانی توابع بدست آوردیم، کلاس‌هایی از برنامه که نیاز به اجرا نداشتند را به صورت Mock تولید کردیم.

برای تشخیص آسیب‌پذیری تزریق SQL، ما مولفه‌ای به SPF اضافه کردیم. در این مولفه تحلیل آلیش^{۲۶} را به اجرای پویا-نمادین اضافه کردیم. برای اینکه بتوانیم گردش داده آلیش‌شده^{۲۷} در برنامه را به درستی انجام دهیم، کلاس‌های Mock نمادین را برای کلاس پایگاه‌داده SQLite و کلاس‌های منبع به برنامه (مثلا EditText) تولید کردیم. این کلاس‌ها شامل همان توابع و کلاس‌های اصلی هستند با این تفاوت که بدنه آنها حذف شده و خروجی توابع آنها نمادین خواهد بود. خروجی تحلیل SPF شامل دنباله پشته^{۲۸} برنامه تا تابع آسیب‌پذیر، شناسه تابع منبع، تصفیه‌شدن^{۲۹} یا نشدن داده ورودی توسط

²³ Open Source

²⁴ Sink Method

²⁵ Source Method

²⁶ Taint Analysis

²⁷ Tainted Data

²⁸ Stack Trace

²⁹ Sanitize

برنامه‌نویس و شناسه تابع نشت^{۳۰} داده‌ها (مثلا TextView) است. در نهایت با استفاده از این خروجی‌ها و تابع ورودی بدست آمده از تحلیل ایستا با ابزار Robolectric قابلیت بهره‌جو^{۳۱}ی برنامه به تزریق SQL را بررسی کردیم.

برای ارزیابی راه‌کار ارائه شده در مجموع ۱۵۰ برنامه را مورد تحلیل قرار داده‌ایم. ۱۰ برنامه را خودمان مطرح و پیاده‌سازی کرده‌ایم و ۱۴۰ برنامه باقی مانده از مخزن F-Droid انتخاب شده‌اند. از این تعداد برنامه ۱۱ برنامه آسیب‌پذ به تزریق SQL بودند که ما همه را توانستیم تشخیص دهیم.

به طور مختصر در این پژوهش دستاوردهای علمی زیر صورت گرفته است:

- اجرای برنامه روی JVM با استفاده از نقطه ورودی به دست آمده از تحلیل ایستا روی گراف فراخوانی توابع.
- اجرای هیوریستک پیشنهادی در SPF با تحلیل ایستا روی گراف کنترل جریان بین تابعی و به دست آوردن پشته شاخه‌های اولویت‌دار.
- اجرای پویا-نمادین برای برنامه‌های اندروید با استفاده از ایده کلاس‌های Mock نمادین و جلوگیری از مشکل انحراف مسیر و رخدادمحور بودن با استفاده از ایده ساخت Mock.
- ارائه یک هیوریستیک با ایده ترکیب تحلیل ایستا و پویا که موجب می‌شود تا اجرای شاخه‌های دارای خطا را اولویت دهیم.
- اضافه کردن تحلیل آرایش به اجرای پویا-نمادین به منظور تشخیص آسیب‌پذیری تزریق و اضافه کردن یک مولفه به SPF برای این منظور.
- محدود کردن فرایند تحلیل به تابع‌های نقطه شروعی که منجر به بروز آسیب‌پذیری می‌شوند و محدود کردن آن به کلاس‌ها و توابع مطلوب، با استفاده از گراف فراخوانی توابع و پیمایش روبه‌عقب در آن و تولید کلاس Mock برای بقیه کلاس‌ها و توابع موجود در برنامه.
- استفاده از ایده Mock نمادین برای کلاس و تابع‌های آسیب‌پذیر به منظور گردش داده‌های آرایش شده در برنامه و دنبال کردن آنها تا تابع نشت.

³⁰ Leackege Method

³¹ Exploitability

در ادامه نحوه سازمان‌دهی پایان‌نامه آمده است:

در فصل دوم، اجرای پویا-نمادین همراه با مثال توضیح داده خواهد شد. همچنین انواع این اجرا و چالش‌های مطرح در این حوزه بیان می‌شوند. در پایان این فصل کارهای مطرح صورت گرفته در این حوزه از سال ۲۰۰۵ تا کنون مورد بررسی قرار می‌گیرند و ویژگی‌ها و تفاوت‌های آنها با هم مقایسه خواهد شد.

در فصل سوم، مطالعه‌ای بر روی آسیب‌پذیری در نرم‌افزارها صورت گرفته است. در این فصل به طور کلی روش‌های تشخیص آسیب‌پذیری در نرم‌افزارها عنوان می‌شود. به عنوان نمونه آسیب‌پذیری تزریق به تفصیل مورد بررسی قرار خواهد گرفت. همچنین آسیب‌پذیری‌های مطرح در برنامه‌های اندرویدی، کارها و ابزارهای ارائه شده برای تشخیص آنها را معرفی خواهیم کرد. در پایان فصل هم آسیب‌پذیری تزریق SQL در برنامه‌های اندرویدی همراه با مثال بررسی خواهد شد.

در فصل چهارم، راه‌کار پیشنهادی خودمان را بیان می‌کنیم. در این فصل دو سوال پژوهشی مطرح شده را به تفصیل توضیح خواهیم داد و راه‌کار ارائه شده خودمان برای پاسخ‌گویی به این سوالات را همراه با مثال توضیح می‌دهیم.

در فصل پنجم، به ارزیابی راه‌کار پیشنهادی می‌پردازیم. در این فصل به صورت جداگانه راه‌کار ارائه شده برای هر یک از سوالات پژوهشی مطرح شده را مورد ارزیابی قرار می‌دهیم و ابزار خود را با ابزارهای مطرح در این حوزه مقایسه خواهیم کرد. در پایان این فصل به جمع‌بندی بحث و کارهای آینده مطرح در این حوزه می‌پردازیم. در نهایت در فصل ششم، منابع و مراجع خواهد آمد.

۲

فصل دوم

اجرای پویا-نمادین

اجرای پویا-نمادین

یکی از روش‌های آزمون نرم‌افزار اجرای پویا-نمادین است. در این روش به صورت هم‌زمان کد برنامه را هم به صورت عینی و هم به صورت نمادین اجرا می‌کنند. اجرای نمادین باعث می‌شود پوشش مناسبی از کد بدست بیاید ولی در عین حال ممکن است مسیری از برنامه با اجرای نمادین صرف، قابل دسترس نباشد که وجود اجرای عینی این مسئله را حل می‌کند. در این فصل قصد داریم اجرای پویا-نمادین و کارهای صورت گرفته در این حوزه را مورد بررسی قرار دهیم. در انتهای فصل کاربرد این روش در برنامه‌های اندرویدی نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۲-۱ بیان اجرای نمادین و پویا-نمادین با مثال

برای توضیح روش اجرای نمادین و پویا-نمادین از شکل ۲-۱ که شامل یک برنامه ساده است استفاده

خواهیم کرد. تفاوت دو اجرای نمادین و پویا-

نمادین در این است که در اجرای پویا-نمادین علاوه بر اجرای نمادین به صورت هم‌زمان برنامه به شکل عینی نیز اجرا خواهد شد.

ابتدا اجرای نمادین برنامه شکل ۲-۱ را بررسی می‌کنیم. وقتی در اجرای نمادین متغیری نمادین در نظر گرفته می‌شود (خط ۱۱ و ۱۲) به این معنی است که آن متغیر نماینده تمام مقادیر ممکن برای آن نوع است. مثلاً متغیر x نماینده تمام مقادیر ممکن برای نوع `int` است. این مقدار را با حرف بزرگ نشان خواهیم داد. مثلاً مقدار نمادین متغیر x را با X نشان می‌دهیم. برنامه با مشخص شدن این مقادیر اجرا می‌شود. در خط ۱۳ برنامه متغیر y با

```

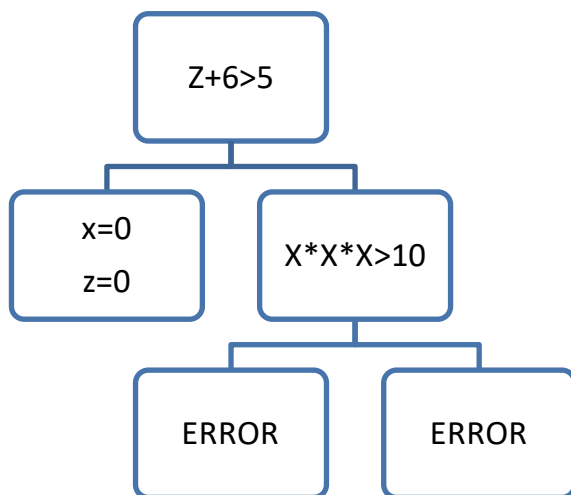
1: testMe(int x, int y){
2:     if(y>5){
3:         assert(false);
4:     }else{
5:         if(x*x*x > 10){
6:             assert(false);
7:         }
8:     }
9: }
10: void main ( ){
11:     int x = symbolicinput();
12:     int z = symbolicinput();
13:     int y = z+6;
14:     testMe(x,y);
15: }
```

شکل ۲-۱ نمونه برنامه ساده

عمل انتساب مقدار $Z+6$ را خواهد پذیرفت که همان طور که مشخص است مقداری نمادین است. سپس در خط ۱۴ تابع testMe با مقادیر نمادین X و $Z+6$ فراخوانی می‌شود.

اجرای نمادین در مواجهه با دستورات شرطی از قبیل if، شرط مربوط به آن را به صورت یک عبارت منطقی به عنوان شرط مسیر^{۳۲} نگهداری می‌کند. همان طور که مشخص است دستورات شرطی موجود در برنامه موجب می‌شوند تا مجموعه دستورهایی که قرار است بعد از آن اجرا شوند، تصمیم‌گیری شوند. شرط مسیر عبارتی است که از عطف^{۳۳} شرط‌های دستورهای شرطی موجود در آن مسیر بدست می‌آید. شرط مسیر در ابتدا مقدار درست^{۳۴} دارد. برای مثال در خط ۲ برنامه، شرط $y > 5$ که معادل $Z+6 > 5$ است به شرط مسیر اضافه می‌شود و داریم: $PC=(Z+6>5)$. اگر این شرط برقرار باشد، خط ۳ اجرا می‌شود. برای اینکه پوشش کامل مسیرهای برنامه بدست آید، یعنی خط‌های ۵ و ۶ هم اجرا شود، شرط

مسیر باید $PC=(Z+6 \leq 5)$ باشد. در اجرای نمادین تمام حالت‌های ممکن برای شرط مسیر در نظر گرفته می‌شود. مجموعه شرط‌های مسیر ممکن در کنار هم درخت اجرا^{۳۵}ی برنامه را می‌سازند. در شکل ۲-۲ درخت اجرای برنامه نمونه را می‌بینید.

شکل ۲-۲ درخت اجرای اجرای نمادین برنامه نمونه

برای تولید موردآزمون برای هر مسیر، شرط مسیر مربوط به آن، به ابزار «حل‌کننده قید»^{۳۶} داده می‌شود. این ابزارها با دریافت یک عبارت منطقی، مقادیر متناظر با هر متغیر در

آن عبارت را پیدا می‌کنند که به ازای آنها کل عبارت درست خواهد بود. مثلاً به ازای $x=0$ و $y=0$ عبارت

^{۳۲} Path Condition

^{۳۳} And

^{۳۴} True

^{۳۵} Execution Tree

^{۳۶} Constraint Solver

$PC=Z+6>5$ درست است و خط ۳ برنامه اجرا می‌شود. حل‌کننده‌های قید دارای توان محدودی هستند برای مثال توانایی حل عبارت‌های غیرخطی مثل $X*X*X>10$ را ندارند. در نتیجه با اجرای نمادین نمی‌توان موردآزمونی تولید کرد که به ازای آن خط ۶ برنامه اجرا شود.

در روش پویا-نمادین متغیرها علاوه بر شکل نمادین به صورت مقدار عینی^{۳۷} نیز در نظر گرفته می‌شوند. مقدار عینی در ابتدا به صورت دلخواه انتخاب می‌شود. برای مثال در این برنامه مقدار اولیه عینی $x=1$ و $z=1$ به صورت دلخواه انتخاب می‌شود. شرط مسیر استخراج شده با این ورودی‌ها $PC=(Z+6>5)$ خواهد بود. برای تولید ورودی عینی جدید مکمل شرط مسیر یعنی $PC=(Z+6\leq 5)$ به حل‌کننده قید داده می‌شود. مقدار جدید $z=-2$ و $x=1$ خواهد بود که با آن شرط مسیر $PC=(Z+6\leq 5)$ and $(x*x*x<10)$ تولید می‌شود. همان طور که گفته شد، حل‌کننده قید توانایی حل عبارت‌های غیر خطی مثل $(x*x*x<10)$ را ندارد. در این جا اجرای پویا-نمادین با قرار دادن یک مقدار دلخواه به جای x به اجرا ادامه می‌دهد. اگر مقدار دلخواه موجب درست شدن شرط مسیر شود، خطا در برنامه کشف خواهد شد. مثلاً $x=3$ و $z=-2$ باعث می‌شود برنامه به خط ۶ برسد.

۲-۲ چالش‌های اجرای پویا-نمادین

اجرای پویا-نمادین با چالش‌های مختلفی روبه‌رو است که در ادامه گفته خواهند شد. هر یک از این چالش‌ها به نحوی سعی شده است که در کارهای گذشته حل شوند که در ادامه فصل بیان خواهند شد. چالش‌های اجرای پویا-نمادین عبارتند از:

- **حافظه:** موتور اجرای نمادین چگونه اشاره‌گرها، آرایه‌ها و ساختمان داده‌ها را پردازش می‌کند؟ آیا می‌تواند ساختمان داده‌های پیاده‌سازی شده برنامه نویس را هم پردازش کند؟
- **محیط:** برنامه مورد آزمون ممکن است که با محیط خود و متغیرهای موجود در آن تعامل داشته باشد. مثلاً برنامه‌های اندرویدی که پیوسته با سیستم عامل در ارتباطند و قطعه کدهای مختلف موجود در آن را اجرا می‌کند. همچنین سیستم فایل، شبکه، تعاملات کاربر با برنامه و

³⁷ Concrete

غیره هم از این دست هستند. موتور اجرای نمادین باید برای این موارد راه حل داشته باشد. پس اجرای نمادین در پلتفرم‌های مختلف متفاوت خواهد بود.

- **حلقه‌ها:** موتور اجرای نمادین باید در مورد تعداد دفعات اجرای بدنه یک حلقه تصمیم‌گیری کند. ممکن است یک حلقه شرط خاتمه نداشته باشد در نتیجه آزمون برنامه دچار انفجار مسیر خواهد شد.
- **انتخاب مسیر و مسئله انفجار مسیر:** انتخاب اینکه کدام یک از مسیرهای برنامه اجرا شود و هیوریستیک انتخاب کننده آن بسیار مهم است. برنامه‌های واقعی مسیرهای زیادی دارند که اجرای همه آنها موجب انفجار مسیر شده و هیچگاه فرایند آزمون تمام نمی‌شود.
- **حل کننده‌های قید:** حل کننده‌های قید محدودیت‌های زیادی دارند و نمی‌توانند همه قیدها را حل کنند. نیاز است تا با روش‌هایی این قیدها و تعداد آنها کاهش یابد و ساده شوند.
- **کدهای باینری:** در دنیای واقعی برنامه‌هایی وجود دارند که کد آنها در دسترس نیست و نیاز است تا این برنامه‌ها را با وجود کد باینری آزمود هر چند که وجود کد منبع و سطح بالای آنها تحلیل را آسان‌تر می‌کند.

۲-۳ انواع اجرای پویا-نمادین

در این حوزه اجرای پویا-نمادین به دو صورت آفلاین و آنلاین و یا ترکیب این دو صورت می‌گیرد. منظور از اجرای پویا-نمادین آفلاین است که در هر بار اجرا، یک مسیر انتخاب می‌شود این موضوع باعث می‌شود استفاده از حافظه کم باشد ولی تعداد زیادی از دستورات و کدها بارها به صورت تکراری اجرا می‌شوند. در اجرای آنلاین برخلاف آفلاین با یک بار اجرا تمام مسیرهای موجود اجرا می‌شوند. در این حالت با استفاده از دستور fork بر سر هر دستور شرطی، هر دو شاخه موجود همزمان اجرا می‌شوند. مزیت این روش در این است که هر دستور فقط یکبار اجرا می‌شود ولی استفاده از حافظه در آن به شدت زیاد است.

در برخی از کارها سعی شده است که از ترکیب این دو روش استفاده شود تا مزیت هر کدام را در خود داشته باشد. در این حالت «ترکیبی» تا زمانی که استفاده از حافظه به حد معین شده خود نرسیده

است، برنامه به صورت آنلاین اجرا می‌شود. بعد از آن اجرا آفلاین می‌شود تا زمانی که به اندازه کافی حافظه آزاد شود تا دوباره اجرا به شکل آنلاین ادامه پیدا کند.

۲-۴ کارهای گذشته

در ادامه کارهایی را بیان خواهیم کرد که در مورد اجرای پویا-نمادین از سال ۲۰۰۵ تا کنون انجام شده است. در مورد هر کار ویژگی‌های خاص آن و بهبودی که در مورد هر چالش داشته است را توضیح خواهیم داد. در جدول ۱-۲ کارهای گذشته شاخص آمده‌اند.

جدول ۱-۲ کارهای گذشته

سال	ابزار	زبان برنامه مورد آزمون	پلتفرم	نوع	ویژگی	
۱	۲۰۰۵	DART	C	کامپیوتر شخصی	آفلاین	عمق اول
۲	۲۰۰۵	CUTE	C	کامپیوتر شخصی	آفلاین	مدل سازی حافظه، عمق اول کراندار، بهینه سازی
۳	۲۰۰۶	jCUTE	جاوا	کامپیوتر شخصی	آفلاین	CUTE، همروندی
۴	۲۰۰۶	EXE	C	کامپیوتر شخصی	آنلاین	مدل سازی حافظه، عمق اول و سطح اول ترکیبی، بهینه سازی، STP
۵	۲۰۰۷	Hybrid	C	کامپیوتر شخصی	آفلاین	CUTE، ترکیب اجرای دلخواه و پویا-نمادین
۶	۲۰۰۷	Compositional	C	کامپیوتر شخصی	آفلاین	DART، ترکیب Compositional و پویا- نمادین

۷	۲۰۰۸	KLEE	C	کامپیوتر شخصی	آنلاین	EXE، بهینه‌سازی انتخاب مسیر و حل‌کننده قید، متن‌باز
۸	۲۰۰۹	jFUZZ	جاوا	کامپیوتر شخصی	آفلاین	متن‌باز، بهینه‌سازی کارهای گذشته
۹	۲۰۱۰	SPF	جاوا	کامپیوتر شخصی	آفلاین	ترکیب واریسی مدل و اجرای نمادین
۱۰	۲۰۱۱	LCT	جاوا	کامپیوتر شخصی	آفلاین	متن‌باز، SMT، معماری برنامه نویسی سوکت
۱۱	۲۰۱۱	AEG	باینری و C	کامپیوتر شخصی	آفلاین	آسیب‌پذیری سرریز بافر، خاصیت ایمنی
۱۲	۲۰۱۲	ACTEVE	اندروید	Phone	آفلاین	متن‌باز، رخدادمحور
۱۳	۲۰۱۲	MAYHEM	باینری	کامپیوتر شخصی	ترکیبی	آسیب‌پذیری سرریز بافر، قالب رشته، مدل‌سازی حافظه
۱۴	۲۰۱۳	Jalangi	جاوا اسکریپت	وب	آفلاین	ثبت-باز اجرای انتخابی، مقادیر سایه
۱۵	۲۰۱۳	AppIntent	اندروید	Phone	آفلاین	کشف نشت حریم خصوصی
۱۶	۲۰۱۵	SIG-Droid	اندروید	Phone	آفلاین	استفاده از کلاس‌های Mock، گراف فراخوانی توابع
۱۷	۲۰۱۵	Condroid	اندروید	Phone	آفلاین	پویا-نمادین + Call Flow Graph
۱۸	۲۰۱۶	Driller	باینری	کامپیوتر شخصی	ترکیبی	ترکیب -instrumented Genetic-فازر با پویا-نمادین

در ادامه به توضیح مختصر در رابطه با هر مقاله می‌پردازیم:

۱. در سال ۲۰۰۵ اولین ابزار با روش پویا-نمادین آفلاین به نام Dart [۶] ارائه شد. این ابزار از Ip solve به عنوان حل‌کننده قید استفاده می‌کند. همچنین محدود به زبان C است و مدل‌سازی حافظه ندارد. علاوه بر آن از برنامه‌های هم‌روندی پشتیبانی نمی‌کند. از جست‌وجوی DFS برای انتخاب مسیرها در درخت اجرا استفاده می‌کند و بهینه‌سازی برای ارسال قیدها به حل‌کننده قید ندارد همچنین این ابزار در حل قیدهای مربوط به اشاره‌گرها مشکل دارد.
۲. در سال ۲۰۰۵، ابزار CUTE [۲۲] با روش پویا-نمادین آفلاین ارائه شد که از Ipsolve استفاده می‌کند. این ابزار هم محدود به زبان C است و از هم‌روندی پشتیبانی نمی‌کند. ولی مدل‌سازی حافظه دارد و از نگاشت منطقی ورودی‌ها استفاده می‌کند و مشکل قیدهای اشاره‌گر را حل کرده است. همچنین از جست‌وجوی DFS کراندار برای انتخاب مسیرها استفاده می‌کند و بهینه‌سازی برای ارسال قیدها به حل‌کننده قید دارد. روش‌های بهینه‌سازی آن عبارتند از: بررسی سریع ارضاناپذیری، حذف قیدهای معمول و حل افزایشی.
۳. در سال ۲۰۰۶، ابزار JCUTE [۲۳] با روش پویا-نمادین آفلاین، ارائه شد که از Ipsolve استفاده می‌کند. این ابزار محدود به زبان جاوا است ولی مدل‌سازی حافظه دارد و مانند CUTE از نگاشت منطقی ورودی‌ها استفاده می‌کند. همچنین از هم‌روندی پشتیبانی می‌کند یعنی علاوه بر ورودی‌های برنامه، زمانبند نخ‌ها هم باید به صورت خودکار برنامه‌ریزی شود. این ابزار از جست‌وجوی DFS برای انتخاب مسیرها استفاده می‌کند و مانند CUTE بهینه‌سازی برای ارسال قیدها به حل‌کننده قید دارد.
۴. در سال ۲۰۰۶، ابزار EXE [۲۴] با روش پویا-نمادین آنلاین، ارائه شد که از STP استفاده می‌کند. این ابزار محدود به زبان C است و از هم‌روندی پشتیبانی نمی‌کند. ولی مدل‌سازی حافظه دارد. حافظه را مجموعه‌ای از بایت‌های بدون نوع در نظر می‌گیرد. همچنین از جست‌وجوی DFS و BFS به صورت ترکیبی برای انتخاب مسیرها استفاده می‌کند. علاوه بر آن بهینه‌سازی برای ارسال قیدها به حل‌کننده قید دارد. ایده‌های این ابزار در این مورد استفاده از روش کش و شناسایی زیرقیدهای مستقل و حذف زیرقیدهای بی‌ارتباط است.

۵. اجرای هیبرید [۲۵] به صورت ترکیبی اجرای دلخواه^{۳۸} و پویا-نمادین را انجام می‌دهد تا بتواند از مزیت‌های هر یک استفاده کند. کار ارائه شده بروی ابزار CUTE است. ابتدا کد به صورت عینی اجرا می‌شود. هر گاه اجرا اشباع شد اجرا به پویا-نمادین تغییر میابد تا بتواند به صورت عمق‌محدود به پوشش بیشتری از کد برسد. دوباره بعد از یافتن مسیر جدید اجرا به عینی تغییر میابد. اجرای هیبرید برای برنامه‌های تعاملی مثل برنامه‌های رخدادمحور یا دارای GUI مناسب است. این اجرا همان محدودیت‌های اجرای پویا-نمادین را دارد. ممکن است به پوشش ۱۰۰ درصد از کد نرسد ولی از نظر نویسندگان پوشش کامل نشانه‌ای برای قابل اعتماد بودن^{۳۹} کد نیست.

۶. کار مورد شش در جدول [۲۶]، از DART به عنوان موتور پویا-نمادین استفاده می‌کند. هدف این کار توسعه DART برای برنامه‌های واقعی با تعداد خط کد بالاست به همین دلیل از تحلیل ایستای Compositional استفاده می‌کند که برای توابع summery function استخراج می‌کند و به جای اجرای هر باره یک تابع از summery آن استفاده می‌کند و آن را به شرط مسیر اضافه می‌کند.

۷. ابزار KLEE [۲۷] در سال ۲۰۰۸، با روش پویا-نمادین آنلاین ارائه شد که از STP استفاده می‌کند. این ابزار برای آزمون برنامه‌های واقعی محدود به زبان C است. مدل‌سازی محیط اجرای برنامه (سیستم فایل) و مدل‌سازی حافظه دارد. حافظه را مجموعه‌ای از بایت‌های بدون نوع در نظر می‌گیرد. ولی از هم‌روندی پشتیبانی نمی‌کند. این ابزار روش‌های انتخاب دلخواه و انتخاب برای پوشش بیشترین مسیرها را به صورت ترکیبی استفاده می‌کند. بر اساس یک سری هیوریستیک به حالت‌ها وزن اختصاص داده می‌شود و سپس به صورت دلخواه یکی از این حالت‌ها انتخاب می‌شوند. در حالت دوم، هیوریستیک‌ها بر اساس کمترین فاصله تا دستور پوشش داده نشده، بیشینه فراخوانی حالت و یا اینکه یک حالت اخیراً دستور جدیدی را پوشش داده است یا نه، محاسبه می‌شود. ترکیب این دو استراتژی باعث می‌شود هم پوشش تمامی دستورات فراهم شود و هم از گیر کردن در حلقه جلوگیری به عمل آید. برای بهینه‌سازی قیدها

³⁸ Random

³⁹ Reliability

به حل کننده قید از روش‌هایی مثل روش کش استفاده می‌کند. این ابزار گسترش یافته ابزار EXE است.

۸. jFuzz [28] ابزار متن باز برای جاواست. نوآوری خاصی ندارد و ترکیب بهینه سازی های کارهای قبلی مثل KLEE، CUTE و غیره را در خود دارد. این ابزار بروی پروژه JPF [29] پیاده سازی شده است.

۹. برای اجرای نمادین برنامه‌های به زبان جاوا، ابزار SPF [19] ارائه شده است. با استفاده از این ابزار می‌توان به صورت دلخواه مشخص کرد که چه تابع یا متغیری نمادین باشد. همچنین این ابزار از تعداد زیادی از حل کننده‌های قید پشتیبانی می‌کند که با استفاده از آنها می‌توان قیدهای مختلف را تحلیل کرد. به طور خاص برای رشته‌ها که در تحلیل ما بسیار اهمیت دارد، چند حل کننده قید با قدرت‌های مختلف در SPF وجود دارد. علاوه بر آن این ابزار اجرای پویا-نمادین را نیز پشتیبانی می‌کند و این موضوع باعث کشف تعداد بیشتری از خطاها در برنامه می‌شود. در این پژوهش با تغییر SPF به دنبال تشخیص آسیب‌پذیری تزریق به برنامه‌های اندرویدی هستیم.

۱۰. ابزار LCT [۳۰] ابزار متن باز روی جاوا است. در این ابزار سعی شده از معماری کارگذار-کارخواه^{۴۰} برای ارتباط بین حل کننده قید و تحلیلگر استفاده کند. مشکل این ابزار این است که از چندنخی پشتیبانی نمی‌کند و توانایی پیدا کردن خطاهایی مثل کد روبه‌رو را ندارد. $a[j]=1$; `if(a[i]!=0) ERROR;`

۱۱. تحلیل کد برنامه، به تنهایی برای تحلیل کافی نیست. چون کد برنامه اطلاعاتی از مقادیر و چینش داده‌ها در زمان اجرا ندارد. در مقابل تحلیل باینری مقیاس‌پذیر نیست و مفاهیمی مثل متغیرها ساختمان داده‌ها (آرایه‌ها و غیره) در آن معنی ندارد. تنها با فریم‌های پشته و دستورات پرش و آدرس‌های حافظه سر و کار دارد. در AEG [۳۱] از ترکیب هر دو روش یعنی تحلیل باینری و کد برنامه استفاده شده است. نحوه کار AEG به این صورت است:

- ابتدا با استفاده از کد تحلیل نمادین صورت می‌گیرد تا به دستور آسیب‌پذیر برسد.
- سپس شرط مسیر به حل کننده قید داده می‌شود تا ورودی مناسب تولید شود.

⁴⁰ client-server

- سپس به صورت پویا و با استفاده از ورودی تولید شده، فایل باینری برنامه تحلیل می‌شود تا اطلاعات زمان اجرا^{۴۱} یعنی ساختار حافظه مثل آدرس بافر سرریز شده و آدرس بازگشت استخراج شود.

- AEG قیدهای جدیدی مربوط به اطلاعات ساختار حافظه تولید می‌کند و به شرط مسیر اضافه می‌کند. این قیدها باید شامل shell code و آدرس بازگشت به shell code باشند. سپس شرط مسیر به حل کننده قید داده می‌شود تا ورودی مناسب تولید شود.

- در نهایت AEG ورودی تولید شده را به برنامه می‌دهد تا بررسی کند که کد بهرجو^{۴۲} آیا اجرا می‌شود یا نه! اگر حل کننده قید نتواند شرط مسیر را حل کند، AEG آن را رها می‌کند و فرایند را ادامه می‌دهد.

۱۲. ابزار ACTEVE [۷] اجرای پویا-نمادین آفلاین برای برنامه‌های گوشی همراه است که از Z3 SMT solver استفاده می‌کند. این ابزار برای برنامه‌های اندرویدی^{۴۳} ارائه شده است. این برنامه‌ها رخدادمحور^{۴۴} هستند. منظور از رخدادمحور بودن این است که کاربر با برنامه تعامل دارد و رفتار او در فرایند اجرای برنامه موثر است. یعنی علاوه بر داده‌ها، رخدادها هم مسیر اجرای برنامه را تعیین می‌کنند. چالش این آزمون تولید یک رخداد و همچنین تولید ترتیبی از رخدادها است.

در این مقاله از روش پویا-نمادین برای تولید رخدادها استفاده می‌شود. برای این منظور SDK^{۴۵} و برنامه تحت آزمون باید تجهیز^{۴۶} شوند. سپس در حین اجرای یک رخداد عینی، یک رخداد به صورت نمادین هم تولید می‌شود که تمام قیدهای مسیر را در خود نگهداری می‌کند. با این روش برای ترتیبی از رخدادها باید همه حالت های وقوع رخدادها بررسی شود. (دوتایی،

⁴¹ Runtime

⁴² Exploit

⁴³ Android Apps

⁴⁴ Event Driven

⁴⁵ Software Development Kit

⁴⁶ Instrument

سه‌تایی، چهارتایی و غیره) و جای‌گشت‌های مختلف رخدادها در هر ترتیب نیز در نظر گرفته شود که فضای حالت خیلی بزرگی دارد. این کار محدود به رخداد ضربه^{۴۷} است. علاوه بر آن همان طور که گفته شد، نیاز به بهینه‌سازی برای کاهش فضای حالت در ترتیب‌های مختلف از رخدادها دارد. در این کار با حذف ویجت^{۴۸}‌های غیرفعال، حذف ویجت‌های بدون کنش مثل LinearLayout و محدود کردن آزمون به رخدادهایی که در برنامه استفاده می‌شود، تا حدودی این بهینه‌سازی انجام شده است. ACTEVE مدل‌سازی حافظه ندارد و از هم‌روندی هم پشتیبانی نمی‌کند.

۱۳. مراحل که MAYHEM [۳۲] برای تولید اکسپلویت طی می‌کند:

- ابزار MAYHEM با تعریف یک پورت کار خود را شروع می‌کند. و کدهای آسیب‌پذیر را از همین طریق دریافت می‌کند. این موضوع باعث می‌شود که ابزار بداند چه کدهایی در اختیار مهاجم است.
- واحد CEC^{۴۹} برنامه آسیب‌پذیر را دریافت می‌کند. به SES^{۵۰} وصل می‌شود تا مقاداردهی‌های اولیه صورت پذیرد. سپس کد به صورت عددی اجرا می‌شود و همزمان تحلیل آرایش^{۵۱} پویا نیز روی آن اجرا می‌شود.
- اگر CEC با یک بلاک کد آلوده یا یک پرش آلوده رو به رو شود. (منظور جایی است که لازم است تا از کاربر ورودی دریافت شود)، CEC موقتاً اجرا نمی‌شود و شاخه آلوده به SES برای اجرای نمادین ارسال می‌شود. SES مشخص می‌کند که آیا اجرای شاخه ممکن هست یا نه!
- واحد SES به صورت موازی با CEC اجرا می‌شود و بلاک‌های کد را دریافت می‌کند. این بلاک‌ها به زبان میانی تبدیل می‌شوند و به صورت پویا-نمادین اجرا می‌شود. مقادیر عددی مورد نیاز از CEC دریافت می‌شود.

○ فرمول قابلیت اکسپلویت مشخص می‌کند که:

⁴⁷ Tap Event

⁴⁸ Widget

⁴⁹ Concrete Execution Client

⁵⁰ Symbolic Execution Server

⁵¹ Taint Analysis

- آیا مهاجم می‌تواند کنترل اجرای دستورات یا
 - اجرای PAYLOAD را بدست آورد یا نه؟
 - وقتی به یک پرش آلوده می‌رسد SES تصمیم می‌گیرد که آیا FORK لازم هست یا نه. اگر باشد اجراهای جدید اولویت بندی شده و یکی اجرا می‌شود. اگر منابع تمام شوند SES رویه بازگشت را اجرا می‌کند. در نهایت بعد از اتمام اجرای یک پردازش تعدادی موردآزمون تولید می‌شوند.
 - در پرش‌های آلوده یک فرمول بهره‌جو^{۵۲} تولید و به SES داده می‌شود اگر قابل ارضا بود یعنی کد از این مسیر آسیب‌پذیر است.
۱۴. ابزار Jalangi [۳۳] در سال ۲۰۱۳ با اجرای پویا-نمادین آفلاین ارائه شد. این ابزار محدود به زبان جاوا اسکریپت است ولی مدل‌سازی حافظه و بهینه‌سازی برای انتخاب مسیر اجرای برنامه ندارد همچنین از هم‌روندی پشتیبانی نمی‌کند. این ابزار از ثبت-بازاجرای انتخابی^{۵۳} استفاده می‌کند. برنامه‌های به زبان جاوا اسکریپت ممکن هست از کتابخانه‌های مختلفی مثل jQuery استفاده کنند. Jalangi این ویژگی را دارد که کاربر می‌تواند انتخاب کند که رفتار کتابخانه‌ای خاص، تنها بررسی و تحلیل شود. Jalangi همچنین از مقادیر سایه^{۵۴} استفاده می‌کند. این مقادیر اطلاعاتی اضافی (مثل آرایش شدن یا نمایش نمادین) را در مورد داده‌های اصلی در خود نگهداری می‌کنند. از این مقادیر در اجرای نمادین یا تحلیل آرایش استفاده می‌شود.
۱۵. ایده اصلی ابزار AppIntent [۹] استفاده از اجرای نمادین برای به دست آوردن دنباله رویدادهایی است که موجب یک انتقال داده مشخص درون گوشی همراه شده‌اند. اما اجرای نمادین در کنار مزایای قابل توجه‌ای که در اختیار می‌گذارد از نظر مصرف حافظه و زمان بسیار ناکارآمد است. نوآوری علمی ابزار AppIntent ارائه بهبودی برای اجرای نمادین با کاهش فضای جست‌وجو در برنامه‌های اندرویدی و بدون از دست رفتن پوشش کد بالا است. در ابزار AppIntent از تحلیل آرایش ایستا استفاده شده است که با استفاده از آن تمامی انتقال داده‌های

⁵² Exploit⁵³ Selective Record-Replay⁵⁴ Shadow Values

حساس و دنباله رویدادهای مربوط به آنها استخراج می‌شود. در ادامه با اجرای نمادین هدایت‌شده توسط اطلاعات به دست آمده از تحلیل آرایش ایستا، ورودی‌های حساس برای برنامه تولید می‌شود. پوشش کد کافی نیز بنابر ماهیت ذاتی اجرای نمادین به دست می‌آید.

۱۶. در سال ۲۰۱۵ ابزار Sig-Droid [۴] برای آزمون برنامه‌های اندرویدی ارائه شده است. در این ابزار سعی شده است برنامه‌ها روی JVM^{۵۵} کامپایل شوند تا بتوان به کمک موتورهای اجرای نمادین جاوا، برنامه را آزمود. این ابزار تمام مسیرهای موجود در برنامه را به صورت نمادین اجرا می‌کند و همان طور که نویسنده بیان کرده است هدف آن پوشش هرچه بیشتر این مسیرها است. در این ابزار نقطه شروع برنامه^{۵۶} از طریق تحلیل ایستا و گراف فراخوانی توابع بدست می‌آید. کلاس‌های SDK و وابستگی‌های به آن به وسیله کلاس Mock حل شده است و در نهایت با اجرای نمادین کد روی SPF سعی شده است تمام مسیرهای موجود در برنامه پوشش داده شوند.

۱۷. ابزار Condroid [۸] در سال ۲۰۱۵ با گسترش ابزار ACTEVE ارائه شده است. در این ابزار با استفاده از تحلیل ایستا و گراف کنترل جریان نقطه شروع به برنامه را استخراج می‌کند. در این ابزار با یافتن نقاط حساس در کد، مثلاً تعداد زیاد دستورات شرطی پشت سرهم، سعی می‌کند بمب منطقی را در برنامه‌های اندرویدی تشخیص دهد. این ابزار همان مشکلات ACTEVE یعنی انفجار مسیر را به ارث برده است.

۱۸. ابزار Driller [۳۴] از ۴ قسمت اصلی تشکیل شده است:

- موردآزمون به عنوان ورودی: ابزار به صورت خودکار توانایی تولید موردآزمون را دارد ولی ورودی آن توسط کاربر می‌تواند به ابزار سرعت بخشد.
- فازینگ: ابزار ابتدا با فازینگ شروع به کار می‌کند. اگر به ورودی‌های «مشخص» برسد فازر گیر می‌کند.

⁵⁵ Java Virtual Machine

⁵⁶ Main Method

- اجرای پویا-نمادین : وقتی فازر گیر کرد اجرای پویا-نمادین شروع به کار می کند تا مسیر جدیدی را پیدا کند.
- Repeat: وقتی مسیر جدید پیدا شد، اجرا دوباره به فازر سپرده می شود و اجرا ادامه پیدا می کند.

یک ویژگی مهم Driller است که وقتی اجرا به موتور پویا-نمادین داده می شود، اجرای پویا-نمادین دچار انفجار مسیر نخواهد شد. چون که فازر مسیر اجرای پیشین خود را به موتور پویا-نمادین می دهد و اجرای پویا-نمادین تنها سعی می کند با مکمل کردن یکی از شرطهای مسیر ورودی از فازر به مسیری جدیدی برسد.

۲-۵ جمع بندی

در این فصل به تفصیل و همراه با مثال اجرای پویا-نمادین مورد بررسی قرار گرفت. در این فصل کارهای صورت گرفته در این حوزه از سال ۲۰۰۵ تا کنون بررسی شدند. همان طور که دیده می شود، اجرای پویا-نمادین روشی است که می تواند به پوشش بالایی از کد برسد. همچنین چون برنامه اجرا می شود، مثبت نادرست ندارد. پس می تواند روشی مناسب برای تحلیل نرم افزارها برای تشخیص آسیب پذیری در آنها باشد. ما از این روش در تحلیل برنامه های اندرویدی برای تشخیص آسیب پذیری استفاده کرده ایم. همچنین با بهره گیری از تحلیل ایستا و ترکیب آن با اجرای پویا-نمادین توانستیم با مشکل انفجار مسیر مقابله کنیم.

۳

فصل سوم

تشخیص آسیب پذیری

تشخیص آسیب پذیری

یکی از مشکلاتی که در امنیت نرم افزارها مطرح است مسئله آسیب پذیری های موجود در نرم افزارهاست. نحوه کشف این آسیب پذیری ها، از جمله مطالب مورد علاقه محققان بوده است. مطالبی که در قسمت ۳-۳۱-۱ مورد بحث قرار می گیرند مطالعه ای بر روی آسیب پذیری های نرم افزاری و نحوه کشف آنها به همراه دسته بندی روش های تشخیص است. همچنین در هر مورد تعدادی ابزار معرفی شده است. پس از آن به بررسی یکی از آسیب پذیری های معروف یعنی آسیب پذیری تزریق خواهیم پرداخت. در ادامه آسیب پذیری های مطرح در برنامه های اندرویدی و روش های تشخیص آن ها را بررسی می کنیم و در آخر به طور خاص آسیب پذیری تزریق SQL در برنامه های اندرویدی را به تفصیل بررسی خواهیم کرد.

۳-۱ مطالعه ای بر روش های تشخیص آسیب پذیری در نرم افزارها

نویسندگان مقاله [35] بیان می کنند که تعاریف متفاوتی در مورد آسیب پذیری موجود در نرم افزارها وجود دارد:

تعریف ۱: ضعف یا خطای موجود در طراحی، پیاده سازی و یا اجرای سامانه که یک کاربر بدخواه می تواند از آنها در دور زدن خط مشی های امنیتی استفاده کند.

تعریف ۲: اشتباه در تعریف^{۵۷}، توسعه یا تنظیمات نرم افزار که اجرای آن توسط مهاجم به طور صریح یا ضمنی، یکی از خط مشی های امنیتی را نقض می کند.

تحقیقات در این حوزه در دو دسته طبقه بندی می شود:

۱. تحلیل آسیب پذیری: در این حوزه بر روی ویژگی های آسیب پذیری های موجود تحقیقات

انجام می شود. مثل دلیل، محل و یا ویژگی های پیاده سازی. هدف، شناسایی

آسیب پذیری های شناخته نشده است.

⁵⁷ Specification

۲. کشف آسیب پذیری: هدف، کشف آسیب پذیری های شناخته شده ای است که به صورت ناخواسته در نرم افزارها وجود دارند.

در این نوشته تاکید بر روی کشف آسیب پذیری است. تکنیک های این حوزه به تحلیل ایستا، تحلیل پویا، روش فاز و آزمون نفوذ در نرم افزارها تقسیم می شود.

۳-۱-۱) تحلیل ایستا

تعریف ۳: تحلیل ایستا فرایند ارزیابی یک سیستم بر اساس شکل، ساختار، محتوا یا مستندات آن است و نیازی به اجرای برنامه در آن نیست.

بعضی از آسیب پذیری ها توسط این روش قابل تشخیص نیست و این یعنی این تحلیل کامل نیست. علاوه بر آن، تحلیل ایستا می تواند تخمینی از رفتار برنامه را داشته باشد و این یعنی مثبت نادرست^{۵۸} و منفی نادرست^{۵۹} در آن بالا است. منفی نادرست خطرناک تر از مثبت نادرست است. برای تحلیل مثبت نادرست هم لازم به دخالت انسان است.

یکی از ساده ترین ابزارهای موجود در این حوزه، grep در سیستم یونیکس^{۶۰} است. با این ابزار رشته های موجود در کد برنامه بررسی شده و با لیستی از رشته هایی از آسیب پذیری ها مطابقت داده می شود. ابزار دیگر IST4 و RAT است. این دو ابزار از تحلیل کلمات^{۶۱} استفاده می کنند. در این ابزارها ابتدا یک پیش پردازش انجام می شود و از کد برنامه کلمات استخراج می شوند سپس این کلمات با کلمات موجود در کتابخانه ای از کلمات آسیب پذیری ها مطابقت داده می شود. ابزار دیگر SWORD4J است. این ابزار با پیاده سازی الگوریتم MARCO (تحلیل SBAC^{۶۲}) یا الگوریتم ESPE (تحلیل RBAC^{۶۳}) برنامه های به زبان جاوا را تحلیل می کند.

⁵⁸ False Positive

⁵⁹ False Negative

⁶⁰ Unix

⁶¹ Lexical Analysis

⁶² Stack Based Access Control

⁶³ Role Based Access Control

۳-۱-۲ روش فاز

تعاریف مختلفی از آزمون فاز در مقاله‌های مختلف بیان شده است. از جمله: «روش آزمون با داده‌های دلخواه»، «آزمون جعبه سیاه خودکار» یا «روش آزمون خودکار با داده‌های ورودی مختلف به منظور کشف آسیب‌پذیری برنامه». به طور کلی می‌توان این روش را بر اساس مراحل اجرای آن تعریف کرد. ابتدا تولید ورودی دلخواه سپس اجرای برنامه با این ورودی‌ها و در آخر بررسی این که آیا برنامه با این ورودی‌ها متوقف می‌شود یا نه.

ابتدا برنامه با داده‌های ورودی کاملاً دلخواه اجرا می‌شود که پوشش کاملی از تمام مسیرهای برنامه نداشت. بعد از آن محققان دو روش برای تولید ورودی برنامه‌ها پیشنهاد دادند: (۱) روش تولید-داده (۲) روش جهش-داده. در روش اول، داده‌های ورودی بر اساس تعریف ورودی برنامه ایجاد می‌شود. مثلاً اگر ورودی به شکل فایل باشد، ورودی‌ها بر اساس قالب فایل ورودی ایجاد می‌شود. برای این کار نیاز به اطلاعات زیادی در مورد قالب فایل یا پروتکل ورودی است و نیاز به تعامل زیاد انسان است. اگر تعریف داده ورودی پیچیده باشد و تهیه داده نمونه آسان باشد، راه کار دوم بهتر است. در این مورد با توجه به ورودی مسیر خاصی از برنامه اجرا می‌شود. ابزارهای Autodafe و APIKE Proxy از روش دوم استفاده می‌کنند. ابزار Peach ترکیب هر دو روش است.

۳-۱-۳ تحلیل پویا

تعریف: خطایابی بر اساس اجرای برنامه.

ویژگی‌های تحلیل پویا

- نیاز به ورودی برای تحلیل برنامه
- تنها خطاهایی که در مسیری که با آن ورودی خاص طی می‌شود قابل شناسایی است
- مثبت نادرست ندارد چون برنامه اجرا می‌شود.

از جمله روش‌های پویا برای تشخیص آسیب‌پذیری اجرای پویا-نمادین است. این روش به تفصیل همراه با ابزارها و نمونه‌ها در فصل پیش شرح داده شد.

۳-۱-۴ آزمون نفوذ

آزمون نفوذ، امنیت یک سیستم را با شبیه سازی حمله افراد بدخواه به آن و میزان موفقیت در حمله به آن ارزیابی می کند. آزمون نفوذ توسط یک تیم خاص اجرا می شود که به استخدام شرکت ارائه دهنده سیستم در می آیند و سه دسته کلی دارد:

۱. جعبه سیاه^{۶۴}: آزمون نرم افزار از بیرون و بدون دسترسی به مستندسازی و مشخصات آن، آزمون جعبه سیاه گویند.

۲. جعبه سفید^{۶۵}: در بررسی نرم افزارها اگر کد منبع، مستندسازی ها و مدل تهدید در اختیار باشد، به آن آزمون جعبه سفید می گویند.

۳. جعبه خاکستری^{۶۶}: اگر آزمون جعبه سیاه و سفید به صورت ترکیبی استفاده شوند، آزمون جعبه خاکستری خواهیم داشت. در مورد نرم افزارهای مختلف، متخصصان یک بار از دید توسعه دهندگان و از داخل به بیرون کدها و برنامه را می آزمایند. سپس یک بار هم از دید مهاجم و از بیرون به داخل لایه به لایه کدها و برنامه را بررسی می کنند.

در آزمون نفوذ دو مرحله وجود دارد. اول آزمون گر سیستم را تحلیل کرده و تهدیدات و میزان اثر و اهمیت هر یک را تهیه می کند (مثلا درخت تهدید را ایجاد می کند). سپس بر اساس اهمیت تهدیدات حملاتی علیه امنیت سیستم اجرا می کند. در نهایت در گزارش نهایی علاوه بر اینکه سیستم نسبت به تهدیدی خاص آسیب پذیر است یا نه، سناریوهای حمله، نمونه کد حمله و میزان اهمیت آن نیز ذکر خواهد شد.

آسیب پذیری های مختلفی از جمله سرریز بافر، سرریز هیپ، تزریق کد و غیره مطرح هستند. در این پژوهش ما آسیب پذیری تزریق را مورد توجه قرار داده ایم. در بخش بعد این آسیب پذیری بررسی خواهد شد.

⁶⁴ Black Box Testing

⁶⁵ White Box Testing

⁶⁶ Gray Box Testing

۳-۲ آسیب پذیری تزریق

در [36] آمده است که وقتی برنامه کاربردی به نوعی باشد که از طرق یک برنامه واسط، یک دستور به سیستم عامل یا پایگاه داده ارسال شود، امکان وجود این آسیب پذیری وجود خواهد داشت. هرگاه برنامه‌ای از یک مفسر^{۶۷} از هر نوعی استفاده کند، خطر اینگونه حملات وجود خواهد داشت.

تعدادی زیادی از برنامه‌های تحت وب از برنامه‌های خارجی یا فراخوانی‌های سیستمی برای ارائه کاربردهای خود استفاده می‌کنند. برنامه Sendmail از پرکاربردترین این برنامه‌هاست. وقتی اطلاعات از طریق یک درخواست HTTP ارسال می‌شود، داده‌های ارسال شده باید کاملاً مورد بررسی قرار گیرند. در غیر این صورت مهاجم در میان داده‌ها یک سری دستورات خرابکارانه یا نویسه‌های خاص را ارسال می‌کند. برنامه تحت وب هم کورکورانه این داده‌ها را برای اجرا ارسال می‌کند.

تزریق SQL از جمله انواع شایع حملات تزریق است. در این جا کافی است که مهاجم محلی از برنامه را پیدا کند که داده‌های ورودی را برای اجرای یک پرس‌وجو به پایگاه داده ارسال می‌کند. با این کار و جاسازی کردن یک پرس‌وجوی بدخواه در میان داده‌های ارسالی، مهاجم می‌تواند اطلاعات پایگاه داده را استخراج کند. اجرای اینگونه از حملات ساده اما بسیار خطرناک هستند و می‌توانند باعث شوند کل سیستم به مخاطره بیفتد.

برای مثال در دستوراتی که به سیستم عامل ارسال می‌شوند می‌توان در ادامه دستورات دیگری نیز اضافه کرد مثلاً «rm -r *»؛ برای پاک کردن تمام فایل‌ها به صورت بازگشتی. یا با اضافه کردن دستوراتی در قسمت «where» در پرس‌ووجهای به پایگاه داده می‌توان پرس‌وجوی مورد نظر خود را ارسال و اجرا کرد. مثلاً اضافه کردن «or 1=1» به انتهای پرس‌وجو باعث می‌شود پرس‌وجو به ازای هر مقدار «where» درست باشد.

⁶⁷ Interpreter

۳-۲-۱ چه قسمت‌هایی از برنامه می‌توانند آسیب پذیر باشند؟

برنامه‌نویس باید کد خود را جست‌وجو کند و تمام محل‌هایی را بررسی کند که به صورت مستقیم (مثلاً system, exec, fork, Runtime.exec یا پرس‌وجوهای SQL) یا غیرمستقیم (تمام درخواست‌های HTTP) یک فراخوانی به سیستم یا پایگاه داده ارسال می‌شود.

۳-۲-۲ راه‌های مقابله با آسیب پذیری تزریق

- استفاده از توابع کتابخانه‌ای موجود به جای فراخوانی‌های سیستمی.
- اعتبارسنجی ورودی توابع خاص و بررسی عملکرد آنها که بدخواه نباشد.
- رعایت اصل حداقل مجوز. یعنی برنامه‌های تحت وب به طور مثال توانایی اجرای یک دستور با مجوز روت^{۶۸} را روی سیستم عامل نداشته باشد.
- استفاده از توابع تصفیه‌کننده^{۶۹}. مثل بهرمندی از لیست سیاه و سفید برای ورودی کاربر.
- استفاده از توابع پارامتری به جای توابع عادی. در توابع پارامتری اعتبار ورودی کاربر بررسی می‌شود و ورودی به طور مستقیم در محل مشخص شده قرار می‌گیرد. مانند کد شکل ۳-۲.

```
String query = "SELECT account_balance FROM user_data WHERE user_name ="
+ request.getParameter("customerName");
try{
    Statement statement = connection.createStatement(); ( ... );
    ResultSet results = statement.executeQuery( query );
}
```

شکل ۳-۱ نمونه کد ناامن به زبان جاوا برای آسیب پذیری تزریق کد SQL

- استفاده از Stored Proceduresها به جای نوشتن پویای پرس‌وجو در رابطه با پایگاه داده‌ها.

⁶⁸ Root

⁶⁹ Sanitizer Methods

```
String custname = request.getParameter("customerName"); // This should REALLY be validated
too

// perform input validation to detect attacks

String query = "SELECT account_balance FROM user_data WHERE user_name=?;"
PreparedStatement pstmt = connection.prepareStatement( query );
pstmt.setString( 1, custname );
ResultSet results = pstmt.executeQuery();
```

شکل ۳-۲ نمونه کد امن به زبان جاوا برای آسیب پذیری تزریق کد SQL

در شکل ۳-۱ نمونه کدی به زبان جاوا برای ارتباط با پایگاه داده آمده است. در اینجا رشته پرس و جوی ایجاد شده مستقیم با مقدار فراهم آمده از یک درخواست HTTP جمع می شود و بدون هیچ بررسی و اعتبارسنجی به تابع executeQuery برای اجرا داده می شود. در اینجا مهاجم با تزریق عبارت « 1=1# » به عنوان مقدار ارسالی، می تواند به تمام مقادیر موجود در جدول user_data دست پیدا کند. این امر زمانی امکان پذیر است که خروجی پرس و جو در جایی نمایش داده شود. اما اگر جایی برای نمایش خروجی هم وجود نداشته باشد، باز مهاجم با تزریق «»; DROP TABLE user_data#» می تواند با پاک کردن تمام اطلاعات یک جدول، آسیب برساند.

این موضوع اهمیت اعتبارسنجی ورودی کاربر را نشان می دهد. در شکل ۳-۲ نمونه امن همان کد آمده است. در اینجا از شکل پارامتری برای گرفتن ورودی از کاربر استفاده می شود. در این حالت ورودی کاربر در محل «?» در پرس و جو قرار می گیرد. معتبر بودن عبارت وارد شده هم توسط کتابخانه مربوط به آن بررسی می شود. در این حالت مهاجم نمی تواند کد دلخواه خود را تزریق کند.

۳-۳ آسیب پذیری در برنامه های اندرویدی

در این بخش به طور خاص در مورد آسیب پذیری های موجود در برنامه های اندرویدی و راه های تشخیص آنها صحبت می کنیم. ابتدا این آسیب پذیری ها همراه با ابزارهای تشخیص آنها به طور خلاصه عنوان می شوند. بعد از آن به طور خاص آسیب پذیری تزریق SQL به برنامه های اندرویدی و توابع آسیب پذیر در آن را همراه با مثال خواهیم دید.

۳-۳-۱ تشخیص آسیب پذیری در برنامه های اندرویدی

برای تشخیص آسیب پذیری در برنامه های اندرویدی رویکردهای متفاوتی وجود دارد. تا به حال از روش های ایستا بیشتر از روش های پویا استفاده شده است. در میان روش های پویا تا به حال از روش پویا-نمادین برای تشخیص آسیب پذیری استفاده نشده است. در [10] دسته بندی کامل و جامعی از تمام روش های آزمون امنیتی در حوزه اندروید آمده است. این کار ادعای ما مبنی بر نوع آوری ما در استفاده از اجرای پویا-نمادین در تشخیص آسیب پذیری را تایید می کند. بر اساس نتایج دسته بندی این کار تنها ابزارهایی که در فصل پیش به تفصیل توضیح داده شدند از روش پویا-نمادین استفاده می کنند و همان طور که گفته شد، تا به حال از این روش در تشخیص آسیب پذیری استفاده نشده است. در ادامه تعدادی از کارهایی آورده می شود که در حوزه اندروید به منظور تشخیص آسیب پذیری ارائه شده اند.

ابزار TaintDroid [11] از تحلیل ایستای آلایش به منظور تشخیص آسیب پذیری نشت اطلاعات حساس کاربر استفاده می شود. ابزار SCanDroid [12] هم با تحلیل ایستا به دنبال نشت اطلاعاتی است که خط مشی امنیتی تعریف شده در تنظیمات برنامه را نقض می کند.

ابزار CHEX [13] در سال ۲۰۱۲ ارائه شده است این ابزار از روشی ایستا برای تشخیص آسیب پذیری «ربودن مولفه»^{۷۰} استفاده می کند. این ابزار با استفاده از گراف جریان داده و گراف وابستگی سیستمی این آسیب پذیری را تشخیص می دهد.

در مرجع [17]، نویسنده حمله تزریق دستور به پوسته سیستم عامل اندروید و تزریق دستور SQL به SQLite را بررسی کرده است. در آن مقاله، برای مقابله با این آسیب پذیری ها روش دنبال کردن آلایش استفاده شده است. برای پیاده سازی، گفته شده که باید سیستم عامل اندروید تغییر پیدا کند تا بتوان رشته های آلایش یافته را دنبال کرد. ما در این پژوهش بدون تغییر سیستم عامل به این هدف خواهیم رسید.

در [16] ابزاری ارائه شده است که به وسیله آن می توان آسیب پذیری برنامه اندرویدی به افشای اطلاعات حساس از طریق Intent را تشخیص داد. در این کار اطلاعات مربوط به Intent ها و مجوزهای

⁷⁰ Component Hijacking

آنها با تحلیل ایستای فایل Manifest.xml برنامه استخراج می شود. سپس در یک محیط شبیه ساز برنامه اجرا شده و گردش Intent ها دنبال می شوند.

در ابزار APSET [14] با روش ایستا به دنبال آسیب پذیری های مبتنی بر Intent است. این ابزار با استفاده از الگوی آسیب پذیری ها و دیاگرام کلاس های برنامه ویژگی های آسیب پذیری که باید آزمایش شوند را استخراج می کند سپس بر همین اساس برای برنامه مورد نظر مورد آزمون می سازد.

در ابزار VulHunter [15] با استفاده از تحلیل ایستا به دنبال تشخیص آسیب پذیری های نشت توانایی^{۷۱}، پیمایش دایرکتوری ها در Contet provider^{۷۲}، پیاده سازی آسیب پذیر^{۷۳} SSL، مجوز دسترسی عمومی به فایل^{۷۴} و ثبت کردن اطلاعات حساس^{۷۵} است. در این کار با استفاده از گراف کنترل جریان بین تابعی، گراف وابستگی سیستمی و گراف فراخوانی توابع گراف توصیف برنامه استخراج می شود. در این کار آسیب پذیری های گفته شده مدل شده اند و با استفاده از این مدل و گراف توصیف برنامه این آسیب پذیری ها تشخیص داده می شوند.

۲-۳-۳ آسیب پذیری تزریق SQL در برنامه های اندرویدی

⁷¹ Capability Leak

⁷² Content Provider Directory Traversal

⁷³ X509TrustManager Implemented Improperly

⁷⁴ Public File Access Permission

⁷⁵ Log Sensitive Information

برنامه‌های اندرویدی می‌توانند از پایگاه‌داده داخلی SQLite استفاده کنند. SDK کتابخانه‌ای به همین منظور ارائه داده است که امکاناتی برای پیاده‌سازی امن و همچنین ناامن در آن وجود دارد. در شکل ۳-۳ نمونه برنامه‌ای با شکل استفاده ناامن (خط ۲) و در شکل ۴-۳ استفاده امن (خط ۳) از این تابع‌ها آورده شده است. در شکل ۳-۳ ابتدا ورودی از کاربر توسط editText گرفته می‌شود و به تابع query برای پرس‌وجو داده می‌شود. سپس خروجی در intent ذخیره شده و به secondActivity فرستاده می‌شود. در شکل ۴-۳ نام دانشجو توسط editText گرفته می‌شود و سپس از پایگاه داده پاک می‌شود. در [37] راه‌های وقوع و مقابله با این آسیب‌پذیری به صورت کلی آمده است. از جمله راه‌کارهای مقابله، استفاده از تابع‌های پارامتری است که در SDK این امکان وجود دارد. هرگاه برنامه‌نویس از شکل پارامتری استفاده می‌کند، به جای مقادیری که قرار است کاربر وارد کند از نویسه «؟» استفاده می‌کند و ورودی‌های کاربر را به عنوان ورودی تابع آسیب‌پذیر قرار می‌دهد. (خط ۳ در شکل ۴-۳) با این کار ورودی کاربر به طور مستقیم با دستور برنامه‌نویس جمع نمی‌شود و SDK معتبر بودن ورودی کاربر را بررسی می‌کند. در جدول ۱-۳ مجموعه‌ای از تابع‌های آسیب‌پذیر در SDK آورده شده است. در صورتی

```

1: public void onClick(View v){
2:     Cursor c = db.query(false, "student", null, "stdno=" + editText.getText().toString()
        + "", null, null, null, null, null);
3:     Intent myIntent = new Intent(MainActivity.this, SecondActivity.class);
4:     int counter = 1;
5:     myIntent.putExtra("count", c.getCount());
6:     while (c.moveToNext()) {
7:         myIntent.putExtra("name" + counter, c.getString(1));
8:         myIntent.putExtra("stdno" + counter, c.getString(0));
9:         myIntent.putExtra("marks" + counter, c.getString(2));
10:        counter++;
11:    }
12:    startActivity(myIntent);

```

شکل ۳-۳ نمونه کد آسیب‌پذیر در استفاده از SQLite در اندروید

که درست از آنها استفاده نشود، می توانند موجب آسیب پذیری تزریق SQL شوند. برای تشخیص آسیب پذیری تزریق SQL سه مورد باید بررسی شود: (۱) از ورودی برنامه به تابع های آسیب پذیر مسیری وجود داشته باشد. (۲) از شکل پارامتری این تابع ها استفاده نشده باشد. (۳) خروجی تابع آسیب پذیر به تابع های خاص که موجب نشت می شوند، داده شود.

جدول ۱-۳ تابع های آسیب پذیر به تزریق SQL در اندروید

نام تابع	
query	۱
queryWithFactory	۲
rawQuery	۳
rawQueryWithFactory	۴
update	۵
updateWithOnConfilict	۶
delete	۷
execSQL	۸

۴-۳ جمع بندی

در این فصل به تفصیل مطالعه ای بر روی آسیب پذیری های نرم افزاری انجام دادیم. همچنین آسیب پذیری تزریق را به طور خاص و همراه با مثال بررسی کردیم. در ادامه فصل آسیب پذیری های مربوط به برنامه های اندرویدی و روش های تشخیص متداول در این حوزه را مطالعه کردیم. با مطالعه روش های موجود و کارهای ارائه شده به این نتیجه رسیدیم که تا به حال از روش پویا-نمادین برای تشخیص آسیب پذیری در برنامه های اندرویدی استفاده نشده است. این روش از آنجایی که می تواند به پوشش بالایی از کد برنامه برسد، می تواند آسیب پذیری های مختلف را بهتر تشخیص دهد. چون که

آسیب‌پذیری‌ها از اشتباهات برنامه‌نویس در کدنویسی پدید می‌آیند پس نیاز است تا کد به خوبی تحلیل شود که اجرای پویا-نمادین این مزیت را دارد. همچنین چون برنامه‌ک اجرا می‌شود پس مثبت نادرست در تشخیص وجود نخواهد داشت و این موضوع تحلیل را دقیق‌تر می‌کند. البته اجرای پویا-نمادین در برنامه‌های بزرگ در دنیای واقعی با مسئله انفجار مسیر روبه‌رو می‌شود پس نیاز است تا این روش در ترکیب با یک روش ایستا ارائه شود تا نیاز نباشد تا تمام مسیرهای موجود در درخت اجرای برنامه‌ک به صورت پویا-نمادین اجرا شوند. در فصل بعد راه‌کاری برای تشخیص آسیب‌پذیری در برنامه‌های اندرویدی با استفاده از اجرای پویا-نمادین پیشنهاد خواهد شد.

```

1: public void onClick(View view){
2:     Snackbar.make(view, "your record with name="+
   editTextDelete.getText().toString() + "deleted!!",
   Snackbar.LENGTH_LONG).setAction("Action", null).show();
3: int a = db.delete("student", "name=?", new String[] {
   editTextDelete.getText().toString ()});
4: if (a == 0)
5:     Snackbar.make(view, "your record with name=" + et_del.getText().toString() +
   "cant be deleted!!", Snackbar.LENGTH_LONG).setAction("Action",
   null).show();
6: else
7:     Snackbar.make(view, "your record with name=" + et_del.getText().toString() + "
   deleted!!", Snackbar.LENGTH_LONG).setAction("Action", null).show();
8: }

```

شکل ۳-۴ نمونه کد امن در استفاده از SQLite در اندروید

۴

فصل چهارم

راه کار پیشنهادی

راه کار پیشنهادی

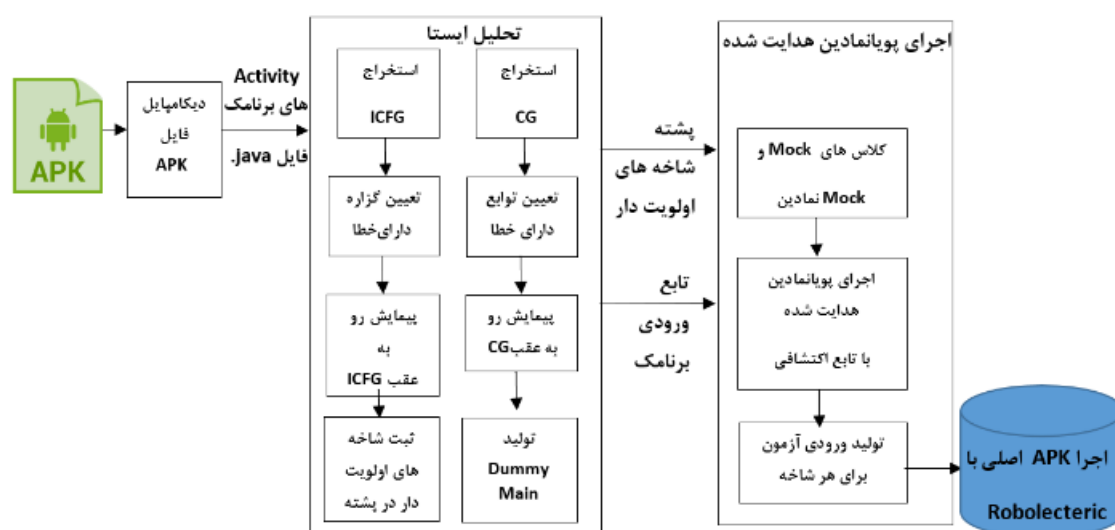
در فصل اول چالش های مربوط به تحلیل برنامه های اندرویدی توضیح داده شد. در این فصل ما برای مقابله با هر یک و بهینه شدن فرایند تحلیل ایده های خود را ارائه خواهیم داد. همچنین در این پژوهش ما بر روی دو موضوع کار کرده ایم:

- ارائه یک هیوریستیک برای اجرای پویا-نمادین هدایت شده
- تشخیص آسیب پذیری تزریق

هر دوی این موضوع ها دارای مراحل مشترکی هستند. به ترتیب هر کدام از آنها توضیح داده خواهند شد. در موضوع اول به صورت کلی تر به دنبال یافتن خطا در برنامه های اندرویدی هستیم و برای بهتر شدن فرایند کشف خطا، یک هیوریستیک ارائه خواهیم داد. در موضوع دوم با کمک گرفتن از ایده های موضوع اول و اضافه کردن یک سری ایده و الگوریتم، تشخیص آسیب پذیری تزریق در برنامه های اندرویدی را ارائه خواهیم داد.

۴-۱ ارائه یک هیوریستیک برای اجرای پویا-نمادین هدایت شده

معماری کلی طرح پیشنهادی ما را در شکل ۴-۱ مشاهده می نمایم. ابزار ما از چهار بخش کلی تشکیل شده است. در بخش اول فایل apk برنامه را دیکامپایل می نمایم، و سپس در بخش دوم به تحلیل ایستا آن می پردازیم. خروجی تحلیل ایستا، تعیین نقطه ورودی برنامه و پشته حاوی شاخه های اولویت دار است. با استفاده از خروجی تحلیل ایستا، اجرای پویا-نمادین همراه با هیوریستیک ارائه شده اعمال

شکل ۴-۱ معماری کلی طرح پیشنهادی

می گردد، تا ورودی آزمون را به دست آوریم. در بخش چهارم، برنامه اصلی را با ورودی های عینی و ابزار Robolectric می آزماییم. در ادامه بخش های مختلف معماری کلی شرح داده می شود.

۴-۱-۱ دیکامپایل برنامه

در این بخش با استفاده از ابزار APKTool فایل apk برنامه را دیکامپایل می نماییم. خروجی این بخش درواقع Activity های برنامه است که به صورت فایل java تولید می گردد.

۴-۱-۲ تحلیل ایستا

در کار ما تحلیل ایستا به دو منظور انجام می شود. از آنجایی که موتور اجرای پویا-نمادین برای برنامه های اندرویدی وجود ندارد، ما از موتور SPF استفاده خواهیم کرد. این موتور برای برنامه های جاوا تولید شده است. برنامه های به زبان جاوا نقطه شروع مشخص به برنامه دارند ولی برنامه های اندرویدی این گونه نیستند. در بخش تحلیل ایستا ابتدا نقطه ورودی برنامه را با تحلیل «گراف فراخوانی توابع»^{۷۶} استخراج می نماییم. برای اینکه تحلیل های ما دقیق تر و با سربار کمتر صورت پذیرد، تحلیل ایستای دیگری نیز علاوه بر مورد اول صورت می پذیرد. در این تحلیل با پیمایش روبه عقب «گراف کنترل جریان بین تابعی»^{۷۷}، پشته شاخه های اولویت دار را تعیین می کنیم. این پشته در اجرای هدایت شده پویا-نمادین به ما کمک خواهد کرد. هر یک از این دو مورد در ادامه شرح داده خواهند شد.

۴-۱-۲-۱ استخراج نقطه ورودی برنامه

برنامه های اندروید برخلاف برنامه های دیگر نقطه شروع مشخصی ندارند. درواقع یک برنامه اندروید می تواند چندین نقطه شروع داشته باشد که با توجه به رخداد های متفاوت ایجاد شده، برنامه از یکی از آن نقطه ها آغاز می شود. مثلاً یک برنامه با آمدن یک رخداد مثل دریافت یک پیام ممکن است کار خود را شروع کند یا همان برنامه با باز کردن عادی آن و مثلاً فشردن یک دکمه کار خود را آغاز

⁷⁶ Call Graph (CG)

⁷⁷ Inter- Control Flow Graph (ICFG)

می‌کند. در اجرای پویا-نمادین با SPF ما نیاز داریم تا از یک نقطه شروع مشخص کار را آغاز کنیم چون که SPF برای برنامه‌های به زبان جاوا نوشته شده است. برنامه‌های به زبان جاوا دارای تابع شروع (main) هستند و SPF کار را از همان تابع شروع می‌کند. به همین دلیل ابتدا گراف فراخوانی توابع برنامه را استخراج می‌کنیم. در این قسمت از پژوهش ما مسئله یافتن خطا را به طور عام بررسی کرده‌ایم، ولی به عنوان نمونه برای نشان دادن صحت کارکرد هیوریستیک و تابع نقطه ورودی برنامه، «استثنای زمان اجرا»^{۱۰} را انتخاب کرده‌ایم. توجه گردد برای اینکه سایر خطاها مانند «خطای نشت حافظه» را نیز بتوانیم کشف کنیم صرفاً کافی است تحلیل ایستای متناسب با آن به ابزار اضافه شود.

استثنای زمان اجرا می‌تواند از جنس «خطای تقسیم بر صفر»، «استثنای نقض محدوده آرایه» یا موارد دیگری باشد که در زمان اجرای برنامه اعلام^{۱۱} می‌شود. در برنامه‌های مورد آزمون، در نقاط مناسب برنامه، کد تولیدکننده این استثنا را قرار می‌دهیم.

برای تولید تابع نقطه ورودی به برنامه باید گراف فراخوانی توابع را پیمایش نمود. اگر این گراف را به صورت روبه‌جلو و کامل پیمایش کنیم، می‌توانیم به حداکثر پوشش کد دست یابیم. اما با توجه به اینکه یافتن خطا مهمتر از پوشش حداکثری کد است، ما در اینجا ایده پیمایش روبه‌عقب گراف فراخوانی توابع، از تابع دارای خطا به ریشه را مطرح می‌کنیم. گراف فراخوانی توابع را با ابزار Soot [38] به دست آورده‌ایم. سپس الگوریتم پیمایش رو به عقب پیشنهادی خودمان را روی گراف استخراج شده اعمال

```

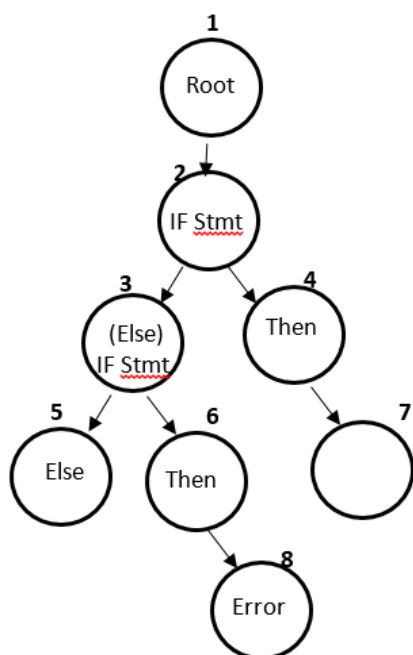
1: public class DummyMain {
2:     public static void main(String[] args) {
3:         MunchLifeActivity mla=new MunchLifeActivity();
4:         mla.onCreate(null);
5:         mla.onStart();
6:     }
7: }
```

شکل ۴-۲ نمونه تابع نقطه شروع برنامه برای MunchLife

کرده‌ایم. نمونه تابع نقطه شروع به برنامه در شکل ۴-۲ دیده می‌شود.

۴-۱-۲ تعیین پشته شاخه‌های اولویت‌دار

برای به دست آوردن اولویت اجرای هر شاخه، گراف کنترل جریان بین تابعی برنامه را نیاز داریم. این گراف را با کمک ابزار Soot بدست می‌آوریم. این گراف در واقع از زیرگراف‌های کنترل جریان هر تابع و ارتباط بین آن‌ها تشکیل شده است. ما با ارائه الگوریتمی از

شکل ۴-۳ مثالی از گراف کنترل جریان بین

عبارت رخداد خطا تا عبارت ریشه در گراف را به صورت رو به عقب پیمایش می‌کنیم و در این حین اطلاعات مربوط به انتخاب شاخه‌های مختلف در گراف را در یک پشته ذخیره می‌کنیم. در این نوشتار ما این پشته را «پشته شاخه‌های اولویت‌دار» می‌نامیم. این اطلاعات شامل دستور شرطی مورد نظر و اولویت شاخه‌های then و else نسبت به هم است. سپس این پشته را به عنوان ورودی به اجرای پویا-نمادین خواهیم داد.

برای مثال در شکل ۴-۳ نمونه این گراف آمده است. در این گراف از گره خطا (گره ۸) به صورت روبه‌عقب پیمایش به سمت گره ریشه (گره ۱) آغاز می‌کنیم. در گرهی که دستور شرطی وجود دارد، دستور شرطی همراه با اینکه شاخه then بر else

اولویت دارد را در پشته ذخیره می‌کنیم. در این مثال در گره ۳، دستور شرطی و اولویت شاخه then بر else را به پشته اضافه می‌کنیم. همچنین برای گره ۲، دستور شرطی و اولویت else بر then را به پشته اضافه خواهیم کرد.

۴-۱-۳ تولید کلاس‌های Mock و Mock نمادین

برای اینکه برنامه روی JVM قابل اجرا باشد و چالش رخدادمحور بودن را حل کنیم، از کلاس‌های Mock به جای کلاس‌های اصلی SDK استفاده کرده‌ایم. چالش‌های گفته شده در فصل اول مطرح شده‌اند. همچنین اگر جایی نیاز به رخدادی مانند فشردن دکمه توسط کاربر باشد، این رخداد را در تابع ورودی به برنامه با فراخوانی تابع Mock مرتبط با آن شبیه‌سازی می‌کنیم.

برای اینکه بتوانیم ورودی‌های آزمون را تولید کنیم، لازم است تا کلاس‌های از SDK که از کاربر داده دریافت می‌کنند، (مثل EditText) را به شکل Mock نمادین تولید کنیم. Mock نمادین کلاس Mock است که تمام متغیرها و تمام خروجی‌های تابع‌های آن به شکل نمادین هستند. این کار باعث می‌شود تا به درستی ورودی‌های که قرار است کاربر وارد کند، بعد از اجرای پویا-نمادین بدست بیایند. برای مثال کلاس Mock مرتبط با EditText در شکل ۴-۴ آمده است. همان طور که در شکل دیده می‌شود

```
package android.widget;
import android.app.Activity;
import android.view.View;
import gov.nasa.jpf.symbc.Debug;
public class EditText extends View {
    String content;
    public EditText(String id) {this.content = Debug.makeSymbolicString(id);}
    public Object getText(){return content;}
    public void setOnKeyListener(OnKeyListener keyL) {}
    public void setOnFocusChangeListener (OnFocusChangeListener
onFocusChangeListener){}
    public Object getWindowToken(){return null;}
    public void requestFocus{    }
    public void setText(String text) {this.content=text;}
    public void clearFocus(){    }
    public void addTextChangedListener(Activity a){    }
    public void setError(Object object) {    }
}
```

شکل ۴-۴ نمونه کلاس Mock نمادین تولید شده برای دریافت ورودی نمادین.

خطوطی که پررنگ نشان داده شده‌اند، موجب شده‌اند که کلاس EditText به صورت Mock نماین تولید شود. رشته Content در تابع سازنده^{۷۸} به صورت رشته نمادین مقداردهی اولیه می‌شود. همین مقدار نمادین در تابع getText باز می‌گردد. همان طور که دیده می‌شود با ایده Mock نمادین لازم

⁷⁸ Constructor

نیست تا تعامل کاربر برای وارد کردن ورودی نمادین وجود داشته باشد و این موضوع چالش رخدادمحور بودن در برنامه‌های اندرویدی را حل می‌کند.

۴-۱-۴ اجرای پویا-نمادین هدایت شده با هیوریستیک

از مشکلات جدی که اجرای پویا-نمادین با آن روبه‌رو است مشکل انفجار مسیر می‌باشد. در واقع وقتی در درخت اجرای برنامه رو به پایین حرکت می‌کنیم، تعداد شاخه‌های اجرایی برنامه به طور نمایی زیاد می‌شود. از این رو اجرای پویا-نمادین برای برنامه‌های واقعی دچار مشکل کمبود زمان و منابع سیستم می‌گردد. در کارهای پیشین اجرای پویا-نمادین در اندروید نیز این چالش جدی وجود داشته ولی راهکار کارآمدی برای آن ارائه نشده است.

در این قسمت از پژوهش ما یک هیوریستیک را معرفی می‌کنیم که از انفجار مسیر در اجرای پویا-نمادین برنامه‌های اندرویدی جلوگیری می‌کند. در این هیوریستیک راهکار پیشنهادی ما بر دو ایده استوار است:

الف) اجرای پویا-نمادین برنامه را به تابع‌های نقطه شروعی که به خطا منتهی می‌شوند، محدود می‌کنیم.

ب) با استفاده از گراف کنترل جریان بین تابعی، اجرای پویا-نمادین برنامه را هدایت شده می‌نماییم.

ایده الف را در بخش ۴-۱-۲-۱ استخراج نقطه ورودی برنامه ۴-۱-۲-۱ و ایده ب را در بخش تعیین پشته شاخه‌های اولویت‌دار شرح داده‌ایم. برای اجرای پویا-نمادین از SPF استفاده کرده‌ایم. در SPF به صورت پیش فرض درخت اجرا و کد برنامه پیمایش عمق‌اول می‌شود و هیچ اولویت‌گذاری روی انتخاب شاخه‌های مختلف وجود ندارد. این موضوع ممکن است باعث شود که خطا در آخرین پیمایش و در آخرین شاخه اجرا شده در درخت اجرا کشف شود. در این قسمت از پژوهش برای بهبود این موضوع، ما از تحلیل ایستا استفاده کرده‌ایم. ما از تحلیل ایستا خودمان نقطه شروع به برنامه (بخش استخراج نقطه ورودی برنامه) و پشته شاخه‌های اولویت‌دار (بخش تعیین پشته شاخه‌های اولویت‌دار) را به عنوان ورودی به بخش اجرای پویا-نمادین می‌دهیم.

برای این که اجرای پویا-نمادین متناسب با اولویت‌های انتخاب شاخه‌ها صورت پذیرد، الگوریتمی را ارائه داده‌ایم که به جای پیمایش عمق‌اول، در هر دستور شرطی نظیر حلقه‌ها و پرش‌های شرطی، با استفاده از پشته تصمیم می‌گیریم که اولویت اجرا را به کدامیک از شاخه‌های پیش‌رو بدهیم. استفاده از این ایده باعث می‌شود که ابتدا مسیر منتهی به خطا زودتر اجرا شود. در SPF بر سر هر دستور شرطی تابعی به نام choiceGenerator وجود دارد. این تابع در اولین برخورد با یک دستور شرطی مشخص می‌کند که اولویت اجرا با شاخه then یا else است. به صورت پیش‌فرض این تابع همیشه شاخه else را انتخاب می‌کند و در نتیجه اجرا به صورت عمق‌اول خواهد بود. ما این تابع را بازنویسی کرده‌ایم. در این تابع با استفاده از اطلاعات موجود در پشته شاخه‌های اولویت‌دار، اولویت اجرای هر یک از شاخه‌ها را یافته و اعمال می‌کنیم. دلیل اینکه در تحلیل ایستا داده‌ها را در پشته ذخیره کرده بوده‌ایم این است که در تحلیل ایستا گراف مربوطه را به صورت روبه‌عقب پیمایش می‌کنیم ولی در SPF و اجرای پویا-نمادین درخت اجرا به صورت روبه‌جلو پیمایش می‌شود. پس اطلاعات دستور شرطی در سر پشته، اطلاعات مربوط به اولین دستور شرطی است که در اجرای پویا-نمادین با آن روبه‌رو خواهیم شد. با استفاده از اجرای پویا-نمادین در نهایت ورودی‌های آزمون مرتبط با خطاهای موجود در برنامه استخراج خواهند شد.

۴-۱-۵ اجرای برنامه با ورودی‌های عینی

پس از اجرای پویا-نمادین هدایت‌شده برای اطمینان از درستی روش و کشف خطا، برنامه را با ورودی‌های عینی بدست آمده از آن اجرا می‌کنیم. در این بخش از کد منبع برنامه استفاده می‌کنیم تا خطا را با اجرای واقعی برنامه نیز کشف و مشاهده کنیم. برای این منظور از ابزار Roboelectric [20] استفاده کرده‌ایم. این ابزار یک ابزار آزمون واحد برنامه‌های اندرویدی است. با این ابزار می‌توان قسمتی از برنامه را با دادن ورودی‌های مناسب و فراخوانی تابع‌هایی که در اجرای آن مسیر خاص از برنامه لازم هستند، آزمود. پیش از این برای اجرای پویا-نمادین در SPF لازم بود تا نقطه شروع به برنامه تولید شود. با استفاده از اطلاعات استخراج شده در آن مرحله، ورودی مناسب به ابزار Roboelectric را تولید می‌کنیم. نمونه‌ای از آن در شکل ۴-۵ آمده است. همان طور که دیده می‌شود خط ۳ از شکل ۴-۲ مشابه خط ۲ از شکل ۴-۵ است. خطوط ۴ و ۵ از شکل ۴-۲ به صورت خودکار در ابزار اجرا می‌شوند.

```

1: public void TestofApp() throws Exception {
2:     Activity ma = Robolectric.setupActivity(MunchLifeActivity.class);
3: }

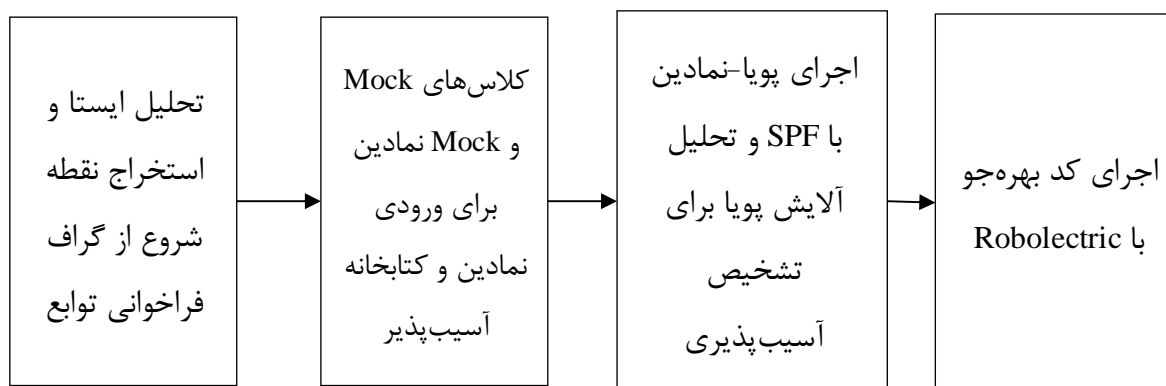
```

شکل ۴-۵ نمونه کد آزمون در Robolectric برای برنامه MunchLife.

۴-۲ اجرای پویا-نمادین برای تشخیص آسیب پذیری تزریق

در شکل ۴-۶ نمای کلی از مراحل پیشنهادی برای تشخیص آسیب پذیری تزریق در برنامه‌های اندروید آورده شده است. برای انجام کار قسمت‌هایی از معماری که در قسمت قبل توضیح دادیم را در اینجا استفاده کرده‌ایم. در شکل ۴-۶ به صورت کلی این قسمت‌ها آمده است. در ادامه این فرایند به طور کامل توضیح داده خواهد شد.

در این قسمت از پژوهش برای تشخیص آسیب پذیری تزریق از تحلیل آرایش همراه با اجرای پویا-نمادین استفاده کرده‌ایم. در تحلیل ما، هر جا که داده‌ای نمادین باشد، نشان دهنده این موضوع است که آن داده آرایش شده است. این موضوع باعث می‌شود تحلیل آرایش با اجرای پویا-نمادین ترکیب شوند. برای اینکه تحلیل آرایش صورت پذیرد لازم است تا ورودی‌های به برنامه نمادین شوند. برای این منظور ما ایده استفاده از کلاس Mock نمادین را پیشنهاد می‌کنیم. دلیل استفاده از ایده Mock نمادین این است که تابع‌های ورودی بخشی از SDK هستند و برنامه‌نویس صرفاً از آنها استفاده می‌کند. برای اینکه

شکل ۴-۶ فرایند تشخیص آسیب پذیری در ابزار

برنامک اجرا شود لازم است که این کلاس‌ها Mock شوند و برای اینکه تحلیل کامل شود باید مقادیر متغیرها در آن و خروجی تابع‌های آن نمادین باشند. سپس برنامک را به شکل پویا-نمادین اجرا می‌کنیم. در حین اجرا، وضعیت نمادین بودن متغیرها را ذخیره می‌کنیم. برای مثال در $str = str1 + str2$ (جمع دو رشته) که $str1$ نمادین و $str2$ عینی است، بعد از اجرای دستور، str را نمادین در نظر می‌گیریم. هرگاه اجرا به تابع آسیب‌پذیر برسد، با توجه به اطلاعات ذخیره شده در رابطه با متغیرها، نمادین بودن ورودی تابع آسیب‌پذیر را بررسی می‌کنیم. همچنین در حین اجرا تصفیه شدن ورودی توسط برنامه‌نویس را بررسی می‌کنیم. مثلاً اگر $str = str2$ شود str عینی می‌شود و ما آن را نمادین در نظر نخواهیم گرفت. علاوه بر آن استفاده شدن از تابع پارامتری توسط برنامه‌نویس به عنوان روشی برای تصفیه کردن داده‌ها بررسی می‌شود.

برای اینکه زنجیره آسیب‌پذیری تزریق کامل شود، لازم است تا خروجی تابع آسیب‌پذیر به تابع نشت وارد شود. ادامه تحلیل آرایش تا تابع نشت برای برخی از آسیب‌پذیری‌های تزریق فرایندی سخت‌گیرانه است ولی برای اینکه تحلیل کامل شود و ما بتوانیم تمام آسیب‌پذیری‌های تزریق را پوشش دهیم، ما آن را انجام داده‌ایم. برای اینکه تحلیل آرایش را بتوان ادامه داد، Mock نمادین را برای کلاس آسیب‌پذیر نیز بایستی تولید کرد. کلاس‌های آسیب‌پذیر هم کلاس‌هایی از SDK هستند و باید به شکل Mock نمادین آنها را تولید کنیم. اجرای پویا-نمادین ادامه پیدا می‌کند تا زمانی که به تابع نشت برسیم، اگر منشا ورودی به این تابع از کلاس Mock نمادین آسیب‌پذیر باشد، پس از تابع منبع به تابع آسیب‌پذیر و سپس به تابع نشت مسیر وجود داشته است. وجود این مسیر یعنی اینکه آسیب‌پذیری تزریق در برنامک مورد تحلیل وجود دارد.

بر اساس آخرین دانسته ما تاکنون، ابزاری برای تشخیص آسیب‌پذیری در برنامک‌های اندرویدی با اجرای پویا-نمادین ارائه نشده است. در منبع [۶] عنوان شده است که آسیب‌پذیری تزریق می‌تواند موجب نشت اطلاعات حساس کاربر شود. آسیب‌پذیری تزریق در اندروید می‌تواند تزریق دستور به پوسته سیستم عامل، تزریق دستورات SQL به پایگاه داده SQLite، تزریق کد جاوا اسکریپت به WebView و یا تزریق Intent باشد. در این پژوهش روش و ابزاری ارائه کرده‌ایم که می‌تواند انواع آسیب‌پذیری تزریق را تشخیص دهد. برای نمونه و نشان دادن درستی کار، ما آسیب‌پذیری تزریق SQL را مورد توجه قرار داده‌ایم.

۴-۲-۱ تحلیل ایستا

همان طور که گفته شد، برنامه‌های اندرویدی مثل برنامه‌های مرسوم به زبان جاوا دارای نقطه شروع به برنامه نیست. برای اینکه بتوانیم از SPF استفاده کنیم لازم است تا نقطه شروع به برنامه را تولید کنیم. برای این کار از گراف فراخوانی توابع استفاده کرده‌ایم. برای بدست آوردن این گراف از ابزار soot استفاده می‌کنیم. علاوه بر آن برای اینکه از مسئله انفجار مسیر در اجرای پویا-نمادین جلوگیری کنیم، گراف فراخوانی توابع را برای یافتن تابع‌های آسیب‌پذیر (مثلا query) به صورت عمق-اول جست‌وجو می‌کنیم. هنگامی که تابع آسیب‌پذیر پیدا شد، گراف را به صورت برعکس پیمایش می‌کنیم تا جایی که به ورودی‌های به برنامه (مثلا EditText) برسد. سپس برای هر مسیر یافته‌شده توالی تابع‌ها برای فراخوانی و نوع آنها را مشخص می‌کنیم. نوع تابع می‌تواند «Normal» یا «Listener» باشد. تابع‌های از نوع Listener موجب ایجاد رخداد در برنامه می‌شوند. (مثلا تابع onCreate از نوع Normal و تابع onClick از نوع Listener است). اگر تابع از نوع Listener باشد، داده لازم برای فراخوانی شی مرتبط با آن (مثلا شناسه دکمه روی صفحه یعنی R.id.button) را نیز استخراج می‌کنیم. با مجموعه این داده‌ها کلاس dummyMain تولید می‌شود. (شکل ۴-۷)

```

1: public class dummyMain {
2:     public static void main(String[] args) {
3:         MainActivity ma=new MainActivity();
4:         ma.onCreate(null);
5:         Button b= (Button) ma.findViewById(R.id.button);
6:         b.performClick();
7:     }
8: }
```

شکل ۴-۷ نمونه dummyMain تولید شده برای اجرا در SPF

۴-۲-۲ تولید کلاس‌های Mock و Mock نمادین

در این کار ما به دو منظور از کلاس‌های Mock استفاده کرده‌ایم. برای اینکه برنامه روی JVM اجرا کنیم و مسئله رخدادمحور بودن را حل کنیم، از کلاس‌های Mock به جای کلاس‌های SDK استفاده کردیم. همچنین اگر جایی نیاز به رخدادی توسط کاربر باشد (مثل فشردن دکمه) آن رخداد را در dummyMain با فراخوانی تابع Mock مرتبط با آن (مثلا performClick) شبیه‌سازی می‌کنیم. همچنین برای حل مسئله انفجار مسیر، تنها کلاس‌هایی که از تحلیل ایستا استخراج کردیم را تحلیل می‌کنیم و بقیه کلاس‌های برنامه را Mock می‌کنیم. در هر دوی این حالت‌ها وجود کلاس Mock هزینه و سربار تحلیل را کاهش می‌دهد.

همان طور که گفته شد، برای اینکه تحلیل آرایش ما به شکل کامل صورت پذیرد، باید کلاس مربوط به تابع آسیب پذیر و تابع منبع را به شکل Mock نمادین تولید کنیم. در این پژوهش، ما برای اولین بار ایده کلاس Mock نمادین را مطرح می کنیم بدین ترتیب که کلاس Mock نمادین کلاسی است که تابع های کلاس اصلی را دارد با این تفاوت که بدنه تابع حذف می شود و خروجی تابع ها نمادین خواهند بود. این ایده باعث می شود تحلیل آرایش و گردش داده های آرایش شده در برنامه صورت بگیرد و

وابستگی به چارچوب کاری اندروید و یا برنامه‌های دیگر حذف شود. چون کلاس‌های منبع و آسیب‌پذیر هر دو بخشی از SDK هستند، پس از این جهت به شکل Mock پیاده‌سازی می‌شوند. همچنین چون مقادیر متغیرها و خروجی تابع‌های آنها در تحلیل آرایش استفاده می‌شوند، (یعنی داده‌هایی آرایش شده هستند) پس باید این مقادیر و خروجی‌ها را نمادین کنیم. نمونه کلاس Mock نماین برای تابع منبع در شکل ۴-۴ آمده است. بخشی از کلاس Mock نماین برای تابع آسیب‌پذیر کلاس SQLiteDatabase

در شکل ۴-۸ دیده می شود. همان طور که دیده می شود تمام خروجی های تابع ها نمادین تولید می شوند.

۳-۲-۴ اجرای پویا-نمادین همراه با تحلیل آرایش توسط SPF اصلاح شده

برای تشخیص آسیب پذیری ورودی های برنامه (مثلا EditText) را نمادین در نظر گرفتیم. همچنین

```
public Cursor.rawQueryWithFactory(CursorFactory cursorFactory, String sql, String[]
selectionArgs, String editTable,
```

-----Vulnerability Detection Result-----

---STACK TRACE OF CURRENT APPLICATION RUN FOR CATCHING VULNERABILITY-----

1)

android.database.sqlite.SQLiteDatabase.rawQueryWithFactory(SQLiteDatabase\$CursorFactory,String,String[],String,CancellationSignal)

2)android.database.sqlite.SQLiteDatabase.rawQuery(String,String[])

3) com.example.lab.testak_textinput.MainActivity\$2.onClick(View)

4)com.example.lab.testak_textinput.dummyMain.main(String[])

-----END OF STACK TRACE-----

-----INFO OF INPUTS OF APP THAT CAUSE INJECTION VULNERABILITY-----

1)R.id.editText developer sanitizer for this input is OFF

-----END OF NAME OF IDS-----

-

-----INFO OF OBJECT THAT CAUSE LEAKAGE-----

-

1)Method is android.widget.TextView.setText()

-----END OF OBJECT INFO-----

-

شکل ۴-۹ نمونه خروجی ابزار برای تشخیص آسیب پذیری تزریق SQL

یک مولفه جدید به SPF اضافه کردیم. در این مولفه اجرای برنامه را ادامه می‌دهیم تا زمانی که به تابع آسیب‌پذیر (مثلا query) برسیم. سپس نمادین بودن ورودی تابع آسیب‌پذیری را بررسی می‌کنیم. در صورت نمادین بودن، پارامتری نبودن تابع آسیب‌پذیر را تشخیص می‌دهیم. در صورت برقرار بودن تمام این شرایط، خروجی تابع آسیب‌پذیر را نمادین می‌کنیم (Mock نمادین). سپس اجرا را ادامه می‌دهیم تا زمانی که به یکی از توابع نشت اطلاعات (مثلا TextView) برسیم. در صورتی که ورودی تابع نشت، از Mock نمادین آسیب‌پذیر باشد، اطلاعات مورد نیاز برای تحلیل را اعلام می‌کنیم. این اطلاعات شامل شناسه تابع منبع، شناسه تابع نشت، دنباله پشته برنامه تا تابع آسیب‌پذیر و تصفیه شدن یا نشدن داده ورودی توسط برنامه‌نویس است. در شکل ۴-۹ نمونه خروجی تولید شده برای یک برنامه آسیب‌پذیر آمده است.

۴-۲-۴ آزمون نرم‌افزار برای بررسی میزان بهره‌جویی

با اطلاعاتی که از تحلیل ایستا و پویا-نمادین بدست آوردیم، برنامه را با ابزار Robolectric می‌آزماییم. ابزار Robolectric به منظور آزمون برنامه‌های اندرویدی ارائه شده است که نیاز به اجرای برنامه در محیط اندروید ندارد. برای استفاده از این ابزار باید مسیر مورد آزمون به آن داده شود. در شکل ۴-۱۰ نمونه کد بهرجو در Robolectric نمونه آن آمده است. برای این مورد ما از خروجی تحلیل ایستا استفاده کردیم و عملاً کلاس dummyMain بدست آمده را به Robolectric دادیم (خط ۳ شکل ۴-۷)

```

1: public void SqlInjectionExploitability() throws Exception {
2:     Activity ma = Robolectric.setupActivity(MainActivity.class);
3:     Button b= (Button) ma.findViewById(R.id.button);
4:     EditText et = (EditText) ma.findViewById(R.id.editText);
5:     TextView tv = (TextView) ma.findViewById(R.id.textview);
6:     et.setText("a' or '1'='1");
7:     b.performClick();
8:     Logger.error((String) tv.getText(),null);
9: }

```

شکل ۴-۱۰ نمونه کد بهرجو در Robolectric

با شکل ۲-۴ نمونه کد بهرجو در Robolectric، خط ۵ شکل ۷-۴ با شکل ۳-۴ نمونه کد بهرجو در Robolectric و شکل ۶-۴ با شکل ۷-۴ نمونه کد بهرجو در Robolectric یکی است). همچنین لازم است تا رشته‌هایی مثل «a' or '1'='1» را به ورودی آسیب‌پذیر برنامه بدهیم که معمولاً موجب بهره‌جویی از آن می‌شود. (خط ۶ شکل ۶-۴ نمونه کد بهرجو در Robolectric) برای بررسی بهره‌جویی، خروجی تابع نشت یعنی TextView را مشاهده کردیم (خط ۸ شکل ۸-۴ نمونه کد بهرجو در Robolectric). برای یافتن شناسه تابع ورودی آسیب‌پذیر و شناسه تابع نشت از خروجی تحلیل پویا-نمادین استفاده کردیم.

۳-۴ جمع‌بندی

در این فصل راه کار پیشنهادیمان را در رابطه با تشخیص آسیب‌پذیری در برنامه‌های اندرویدی با اجرای پویا-نمادین شرح دادیم. برای این کار دو سوال پژوهشی مطرح کردیم. در سوال اول به دنبال بهبود اجرای پویا-نمادین در آزمون برنامه‌های اندرویدی بودیم. برای حل این موضوع از تحلیل ایستای برنامه و گراف فراخوانی توابع و گراف کنترل جریان بین تابعی و ایده پشته شاخه‌های اولویت دار به منظور هدفمند کردن اجرای پویا-نمادین استفاده کردیم. در سوال پژوهشی دوم به دنبال اجرای پویا-نمادین برای تشخیص آسیب‌پذری تزریق در برنامه‌های اندرویدی بودیم. برای این موضوع از ترکیب تحلیل آرایش با اجرای پویا-نمادین استفاده کردیم. همچنین برای بهبود هزینه و سربار، تحلیل را محدود به توابع مطلوبی از برنامه کردیم که از تحلیل ایستا و گراف فراخوانی توابع بدست آورده بودیم. همچنین ایده Mock نمادین را مطرح کردیم که باعث گردش داده‌های آرایش شده در برنامه می‌شود. با ترکیب این موارد زنجیره تشخیص آسیب‌پذیری تزریق یعنی دنبال کردن داده‌ها از تابع منبع به تابع آسیب‌پذیر و از تابع آسیب‌پذیر تا تابع نشت را کامل کردیم. به عنوان خروجی شناسه تابع منبع، شناسه تابع نشت، دنباله پشته برنامه تا تابع آسیب‌پذیر و تصفیه شدن یا نشدن داده ورودی توسط برنامه‌نویس را ارائه کردیم. در فصل بعد راه کار پیشنهادی را مورد آزمون قرار می‌دهیم و نتایج آزمایش‌ها و تحلیل آنها را ارائه می‌کنیم. در نهایت روش خود را با آخرین کارهای مرتبط موجود در این حوزه مقایسه خواهیم کرد.

۵

فصل پنجم

ارزیابی و جمع‌بندی

ارزیابی و جمع‌بندی

در این فصل به ارزیابی راه‌کار ارائه شده در فصل چهارم خواهیم پرداخت. در فصل چهارم از دو دیدگاه و با دو سوال پژوهشی در مورد آزمون برنامه‌های اندرویدی و تشخیص آسیب‌پذیری در این برنامه‌ها صحبت کردیم. در مورد آزمون برنامه‌های اندرویدی یک هیوریستیک ارائه کردیم که بر مبنای ترکیب تحلیل ایستا و پویا کار می‌کرد. ایده اصلی کار در این بود که در اجرای پویا-نمادین درخت اجرا به صورت پیش‌فرض به شکل عمق‌اول پیمایش می‌شود. در این پژوهش ما با استفاده از تحلیل ایستا و به کارگیری «گراف کنترل جریان بین تابعی»^{۷۹} مجموعه‌ای اطلاعات در مورد اولویت اجرای شاخه‌ها در دستورات شرطی جمع‌آوری می‌کنیم. سپس این اولویت را در زمان اجرای پویا-نمادین اعمال می‌کنیم. اعمال این اولویت‌ها باعث می‌شود، شاخه‌های دارای خطا سریع‌تر اجرا شوند.

در سوال پژوهشی دوم به دنبال تشخیص آسیب‌پذیری تزریق در برنامه‌های اندرویدی بودیم. برای جواب به این سوال تحلیل آلایش را به اجرای پویا-نمادین اضافه کردیم. عملاً با در نظر گرفتن مقادیر ورودی به صورت نمادین (همان آلایش‌شده در تحلیل آلایش) و اجرای پویا-نمادین برنامه به این هدف رسیدیم. در این کار از ایده Mock نمادین برای توابع آسیب‌پذیر استفاده کردیم. این ایده باعث شد که تحلیل ما کامل شود. در انتها با تکمیل موتور SPF و اضافه کردن مولفه تشخیص آسیب‌پذیری، ایده خود را تکمیل کردیم.

در این فصل هر یک از سوال‌های پژوهشی بالا را مورد آزمون و ارزیابی قرار داده‌ایم که به تفصیل به بیان هریک خواهیم پرداخت. در پایان به جمع‌بندی بحث و کارهای آینده خواهیم پرداخت.

۵-۱ ارزیابی هیوریستیک ارائه‌شده برای اجرای هدایت شده پویا-نمادین

ارزیابی راه‌کار ارائه شده در این بخش را در دو مرحله انجام دادیم. ابتدا برای نشان دادن این که روش درست کار می‌کند، ۱۰ برنامه را مطرح و پیاده‌سازی کردیم. این برنامه‌ها را به منظور راستی‌آزمایی تولید تابع نقطه شروع، درستی پشته شاخه‌های اولویت‌دار و همچنین درست بودن فرایند تولید

⁷⁹ ICFG

کلاس‌های Mock و درست بودن اجرای پویا-نمادین و ارتباط این مولفه‌ها با هم پیاده‌سازی کردیم. در این برنامه‌ها برای نشان دادن وجود خطا، استثنای زمان اجرا را در آنها قرار دادیم. در این ۱۰ برنامه مرحله به مرحله و از ساده‌ترین حالت تا شکل‌های پیچیده را پیاده‌سازی کردیم. همچنین حالت‌های مختلف جریان داده در برنامه (مثلا استفاده از Intent) را پیاده‌سازی کردیم. با استفاده از این برنامه‌ها مولفه جدید پیاده‌سازی شده در SPF را آزمودیم. این مولفه را برای اضافه کردن هیوریستیک به اجرای پویا-نمادین پیاده‌سازی کرده بودیم.

برای ارزیابی راه‌کار پیشنهادی، ما دو سوال پژوهشی را مطرح کرده‌ایم و به آن‌ها پاسخ داده‌ایم.

۱- آیا ابزار ما قابلیت تولید ورودی آزمون برای برنامه‌های واقعی اندروید را دارد؟

۲- ابزار پیشنهادی ما نسبت به Sig-Droid که آخرین ابزار آزمون نظام‌مند برنامه‌های اندرویدی است، چه مزیت‌هایی دارد؟

برای پاسخ به سوالات مطرح شده، چهار برنامه دنیای واقعی جدول ۵-۱ را آزمودیم که برنامه‌های مورد آزمون ابزار Sig-Droid نیز هستند. این برنامه‌ها از مخزن F-Droid [21] انتخاب شده‌اند. در جدول ۵-۱ اطلاعات این برنامه‌ها آمده است که میزان پیچیدگی آنها را نشان می‌دهد.

ابزار Sig-Droid به منظور ارائه اجرای نمادین در برنامه‌های اندرویدی در سال ۲۰۱۵ ارائه شده است. در این ابزار با ایده تحلیل ایستا و گراف فراخوانی توابع نقاط شروع برنامه استخراج می‌شوند. سپس با استفاده از کلاس‌های Mock، چالش وابستگی به SDK حل شده است. در این کار بعد از فراهم آمدن برنامه Mock شده، از SPF به عنوان موتور اجرای نمادین استفاده می‌شود. نویسنده عنوان می‌کند با هدف پوشش کد هر چه بیشتر این ابزار پیاده‌سازی شده است. در نهایت این ابزار با ابزارهای مطرحی چون Monkey و Dynodroid [39] مقایسه شده است و نشان داده شده است که این ابزار می‌تواند به پوشش بهتری از کد دست یابد.

در این سوال پژوهشی ما به دنبال این موضوع بوده‌ایم که با استفاده از تحلیل ایستا و به کار گیری گراف کنترل جریان بین تابعی مسیر اجرا را دقیق‌تر کنیم و با محدود کردن تحلیل به تابع‌های نقطه شروع مطلوب که ما را به خطا می‌رسانند، با پوشش کد کمتر و سرعت بیشتر بتوانیم خطا در برنامه را تشخیص دهیم.

جدول ۵-۱ مشخصات برنامه‌های دنیای واقعی مورد آزمون

ردیف	نام برنامه	تعداد خطوط برنامه	تعداد Activity	دسته‌بندی
۱	MunchLife	۶۳۱	۲	سرگرمی
۲	JustSit	۸۴۹	۴	ورزشی
۳	AnyCut	۱۰۹۵	۴	ابزار
۴	TippyTipper	۲۹۵۳	۶	ابزار

در جدول ۵-۲ اطلاعات مربوط به تحلیل برنامه‌های جدول ۵-۱ با ابزار Sig-Droid و کار خودمان را آورده‌ایم. همان طور که دیده می‌شود ابزار ما در زمان کمتر با پوشش کمتر کد می‌تواند خطا را تشخیص دهد. دلیل این امر این است که ما با تحلیل ایستا و استفاده از گراف فراخوانی توابع، اجرا را محدود به تابع‌هایی می‌کنیم که در رسیدن به خطا نقش دارند. این موضوع پوشش کد را کاهش می‌دهد. همچنین با گراف کنترل جریان بین تابعی و پشته شاخه‌های اولویت‌داری که بدست می‌آوریم، مسیرهایی از تابع‌های مطلوب را اجرا می‌کنیم که به خطا می‌رسند. وجود همزمان این دو تحلیل زمان اجرا را به شدت کاهش می‌دهد.

نکته‌ای که باید به آن توجه کنیم این است که در این تحلیل اگر ما اجرای پویا-نمادین را بدون اولویت‌گذاری شاخه‌ها اجرا کنیم و همچنین همه تابع‌های تقطه شروع را مورد آزمون قرار دهیم و علاوه بر آن به جای اجرای پویا-نمادین برنامه را به صورت نمادین اجرا کنیم، کار ما همان Sig-Droid خواهد بود و نتایج مشابه مقاله آن ابزار خواهد شد.

جدول ۲-۵ مقایسه ابزار ما با Sig-Droid

ردیف	نام برنامه	Sig-Droid		کار ما	
		پوشش کد	زمان (ms)	پوشش کد	زمان (ms)
۱	MunchLife	٪۷۴	۱۸۶	٪۴۰	۲۰
۲	JustSit	٪۷۵	۱۳۷	٪۴۱	۱۴
۳	AnyCut	٪۷۹	۱۷۹	٪۳۷	۲۰
۴	TippyTipper	٪۷۸	۴۸۴	٪۴۳	۶۰

در جدول ۳-۵، مقایسه ابزارهای مختلف با کار ما بر اساس معیارهای موجود در مقالات [3] [4] [7] آمده است. در معیارهای مقایسه انتخاب شده به ترتیب روش جست‌وجو، انواع رخدادهای پشتیبانی شده در ابزار، ترکیب تحلیل ایستا و پویا به عنوان هیوریستیک در بهینه‌سازی اجرا و چالش انفجار مسیر مطرح شده‌اند. همان‌طور که پیش از این گفته شد برای آزمون برنامه‌های اندرویدی ۳ روش متداول مطرح است. این روش‌ها عبارتند از: آزمون بر اساس ورودی‌های دلخواه و بی‌قاعده، آزمون مبتنی بر مدل و آزمون نظام‌مند. اجرای نمادین و پویا-نمادین از جمله روش‌های نظام‌مند محسوب می‌شوند. رخدادهای موجود در سیستم عامل اندروید در سه دسته رخدادهای متنی، سیستمی (مانند دریافت پیامک) و واسط گرافیکی^{۸۰} (مانند فشردن یک دکمه) قرار می‌گیرند. لازم به ذکر است که مسئله انفجار مسیر در Monkey و Swifthand مطرح نمی‌شود چون این دو ابزار مسیرهای مختلف موجود در کد را بررسی و اجرا نمی‌کنند.

همان‌طور که در جدول هم دیده می‌شود، کار ما از روش پویا-نمادین به عنوان یک روش نظام‌مند بهره می‌برد و همان‌طور که پیش از این گفته شد، این روش به نسبت تولید ورودی دلخواه و همچنین اجرای

⁸⁰ GUI

نمادین می‌تواند به پوشش بهتری از کد برسد. در کار ما با استفاده از ایده Mock و Mock نمادین می‌توانیم انواع رخدادهای مطرح را پشتیبانی کنیم. با استفاده از هیوریستیک ارائه شده که ترکیب تحلیل ایستا و پویا هست توانستیم با سرعت بیشتر و پوشش کد کمتر خطاها را پیدا کنیم، همین موضوع موجب می‌شود که با چالش انفجار مسیر روبه‌رو نشویم.

جدول ۳-۵ مقایسه ابزارهای مختلف با کار ما

معیار مقایسه ابزار	روش جست‌وجو	انواع رخداد	ترکیب تحلیل ایستا و پویا	عدم انفجار مسیر
Monkey	بی‌قاعده	متن، سیستم، GUI	×	-
Swifthand	مبتنی بر مدل	متن، GUI	×	-
Sig-Droid	نمادین	متن، GUI	×	×
کار ما	پویا-نمادین	متن، سیستم، GUI	✓	✓

۲-۵ ارزیابی تشخیص آسیب‌پذیری تزریق در برنامه‌های اندرویدی

ارزیابی راه‌کار ارائه شده در این بخش را در دو مرحله انجام دادیم. ابتدا برای نشان دادن این که روش درست کار می‌کند ۱۰ برنامه را خودمان پیاده‌سازی کردیم. ۶ برنامه را به منظور راستی‌آزمایی تولید کلاس dummyMain و تابع نقطه شروع، همچنین درست بودن فرایند تولید کلاس‌های Mock و درست بودن اجرای پویا-نمادین و ارتباط این مولفه‌ها با هم پیاده‌سازی کردیم. در این برنامه‌ها برای نشان دادن وجود خطا، استثنای زمان‌اجرا را در برنامه‌ها قرار دادیم. در این ۶ برنامه مرحله به مرحله و از ساده‌ترین حالت تا شکل‌های پیچیده را پیاده‌سازی کردیم. در ۴ برنامه باقی‌مانده آسیب‌پذیری تزریق SQL را به جای استثنای زمان‌اجرا قرار دادیم. در این برنامه‌ها سعی کردیم حالت‌های مختلف استفاده

از تابع‌های آسیب‌پذیر را در دو حالت استفاده از حالت پارامتری و غیرپارامتری آنها پیاده‌سازی کنیم. همچنین حالت‌های مختلف جریان داده در برنامه (مثلا استفاده از Intent و یا استفاده از پایگاه‌داده برنامه دیگر) را پیاده‌سازی کردیم. با استفاده از این برنامه‌ها مولفه جدید پیاده‌سازی شده در SPF را آزمودیم. این مولفه را برای تشخیص آسیب‌پذیری تزریق SQL پیاده‌سازی کرده بودیم.

برای اینکه نشان دهیم روش ما در برابر برنامه‌های واقعی هم درست کار می‌کند، از مخزن F-Droid نیز استفاده کردیم. این مخزن شامل برنامه‌های اندرویدی متن‌باز در موضوعات مختلف است. ۱۴۰ برنامه مختلف را به دلخواه انتخاب کردیم. برای تحلیل ابتدا سعی کردیم برای برنامه‌ها تابع نقطه شروع بسازیم. از این برنامه‌ها، برای ۷ برنامه، تابع نقطه شروع تولید شد. این نشان می‌دهد که در بقیه برنامه‌ها مسیری از تابع منبع به تابع آسیب‌پذیر یافت نشده است و این یعنی امکان آسیب‌پذیری در آنها وجود ندارد. ۷ برنامه گفته شده آسیب‌پذیر به تزریق SQL بودند که تنها در یک مورد برنامه‌نویس از تابع پارامتری استفاده کرده بود. برای اینکه از درستی نتایج مطمئن شویم ۷ برنامه بدست آمده را به صورت دستی هم تحلیل کردیم که نتایج بدست آمده با نتایج خروجی ابزار مطابقت داشت.

در جدول ۴-۵ مقایسه ابزار ما با ابزارهای مشابه فعلی از ۵ جنبه مطرح در مقالات آمده است [4][8][9]. ابزارهای Condroid و AppIntent که در این جدول با کار ما مقایسه شده‌اند دغدغه امنیتی دارند. Condroid با استفاده از اجرای پویا-نمادین به دنبال کشف بمب منطقی در برنامه‌های اندرویدی است. AppIntent با اجرای نمادین به دنبال کشف نقض حریم خصوصی توسط برنامه‌های اندرویدی است. از این جهت با کار ما که به دنبال تشخیص آسیب‌پذیری تزریق در برنامه‌ها است قرابت دارند. ابزار Sig-Droid هم همان طور که گفته شد، به منظور آزمون برنامه‌ها و رسیدن به پوشش بالای کد با استفاده از اجرای نمادین است. ولی از آنجایی که ایده‌های مطرح در این کار با کار ما شباهت دارد، در این جدول آمده است.

معیارهایی که در این جدول آمده‌اند، معیارهای مهم و مطرح در مقایسه ابزارهای تحلیل امنیتی در حوزه اندروید هستند. ابزارهایی که در حوزه امنیتی ارائه می‌شوند در سه دسته تشخیص دژافزار، تشخیص آسیب‌پذیری و تشخیص نقض حریم خصوصی قرار می‌گیرند. همان طور که دیده می‌شود کارهای کنونی همگی مسئله رخدادمحور برون را به گونه‌ای حل کرده‌اند. ابزار AppIntent با استفاده از تحلیل ایستای

آلایش سعی کرده است تا اجرای نمادین خود را به صورت هدایت شده انجام دهد این موضوع باعث شده است تا مسئله انفجار مسیر را حل کند.

ابزار کار ما رخدادمحور بودن اندروید را پشتیبانی می‌کند. همچنین با ترکیب تحلیل ایستا و پویا توانستیم با انفجار مسیر در حین تحلیل، مقابله کنیم. علاوه بر این، ابزار ما می‌تواند آسیب‌پذیری تزریق را در برنامه‌های اندرویدی تشخیص دهد.

جدول ۴-۵ مقایسه ابزار ارائه شده با ابزارهای مشابه موجود

معیار مقایسه ابزار	رخدادمحور بودن	عدم انفجار مسیر	ترکیب تحلیل ایستا و پویا	تشخیص بوم منطقی	تشخیص آسیب‌پذیری	تشخیص نقض حریم خصوصی
AppIntent	✓	✓	✓	×	×	✓
Condroid	✓	×	×	✓	×	×
Sig-Droid	✓	×	×	×	×	×
کار ما	✓	✓	✓	×	✓	×

۵-۳ جمع‌بندی و کارهای آینده

در این پژوهش ما به دنبال اجرای پویا-نمادین برای تشخیص آسیب‌پذیری تزریق به برنامه‌های گوشی‌های هوشمند بودیم. از میان سیستم عامل‌های مختلف مربوط به گوشی‌های هوشمند، اندروید را برگزیدیم چون که هم از محبوبیت بالایی برخوردار است و هم متن‌باز بوده و می‌توان به کتابخانه‌ها و کدهای آن دسترسی داشت. ابتدا چالش‌های مربوط به آزمون برنامه‌های اندرویدی و تفاوت‌های آن را بررسی کردیم. برای تحلیل و آزمون، اجرای پویا-نمادین را انتخاب کردیم چون علاوه بر پوشش قوی کد که برای تشخیص آسیب‌پذیری نیاز است، مثبت نادرست هم ندارد. همان طور که عنوان شد، موتور اجرای پویا-نمادین برای برنامه‌های اندرویدی موجود نیست. ما در این کار از SPF استفاده کردیم که موتور اجرای پویا-نمادین برنامه‌های جاوا است.

همان طور که گفته شد، استفاده از SPF برای آزمون برنامه‌های اندرویدی چالش‌های مرتبط به خود را دارد. از جمله وجود SDK و درهم‌تنیدگی زیاد برنامه با آن، وجود نداشتن نقطه شروع به برنامه، کامپایل شدن روی JVM برخلاف DVM و هم چنین رخدادمحور بودن برنامه‌های اندرویدی. برای هر یک از این چالش‌ها راه‌کار مرتبط با آن را از جمله راه‌کار Mock و Mock نمادین و تحلیل ایستا و پیمایش گراف فراخوانی توابع برای یافتن نقطه شروع به برنامه، ارائه دادیم.

در روند پژوهشی خود به دو سوال پژوهشی پاسخ دادیم. ابتدا راهکاری برای بهبود اجرای پویا-نمادین برای کشف خطا و تولید خودکار ورودی آزمون ارائه کردیم و در ادامه راه‌کاری برای تشخیص آسیب‌پذیری تزریق به برنامه‌های اندرویدی را پیشنهاد دادیم. هر کدام از این سوالات را مورد ارزیابی قرار دادیم.

نتیجه ارزیابی برای راه‌کار ارائه شده سوال اول این است که با سرعت بیشتر و پوشش کمتر کد نسبت به Sig-Droid که آخرین کار در این مورد است، خطا را تشخیص می‌دهیم. برای آنکه بتوانیم سایر خطاهای مرتبط با برنامه‌های اندرویدی مانند «خطای نشت حافظه» یا «استثناهای بررسی نشده» را تشخیص دهیم، لازم است تنها در تحلیل ایستا اطلاعات مورد نیاز در زمان اجرای پویای مرتبط با آن را تشخیص داده و در پشته شاخه‌های اولویت‌دار نگهداری کنیم. همچنین برای بعضی از خطاها لازم است تا کلاس‌های Mock نمادین مرتبط با آن را تولید نماییم.

در مورد سوال دوم هم در مجموع ۱۵۰ برنامه‌ک را مورد تحلیل قرار دادیم که ۱۱ مورد آن آسیب‌پذیر به تزریق SQL بود و توانستیم همه را تشخیص دهیم. در آینده برای اینکه سایر آسیب‌پذیری‌های تزریق را هم تشخیص دهیم کافی است، تابع‌های آسیب‌پذیر، تابع‌های ورودی و تابع‌های نشت را مشخص کنیم و کلاس‌های Mock نمادین مرتبط با آن آسیب‌پذیری را نیز تولید کنیم و به ابزار بدهیم.

روش ما بسیار به کلاس‌های Mock متکی است. در این کار ما این کلاس‌ها را دستی تولید کردیم که فرایندی زمان‌بر است. در آینده قصد داریم با استفاده از ایده‌های ابزار Robolectric این موضوع را برای کلاس‌های SDK به صورت خودکار حل کنیم. همچنین می‌توان با تولید کردن موتور اجرای پویا-نمادین روی بایت‌کد Dalvik به جای بایت‌کد جاوا بخش تولید کردن کلاس‌های Mock را برای SDK به کلی حذف کرد. در بعضی از برنامه‌ها از کد Native برای پیاده‌سازی استفاده می‌شود. در این کار تاکید ما بر کد جاوا بود و کد Native را پشتیبانی نمی‌کنیم. با این حال مجموعه‌ای بزرگ از برنامه‌ها به زبان جاوا است و با ابزار پیاده‌سازی شده کنونی می‌توانیم تعداد زیادی از برنامه‌ها را تحلیل کنیم. لازم به ذکر است که گراف فراخوانی توابع استخراج شده از ابزار Soot، وابستگی کلاس‌ها به واسطه Intent را در خود ندارد. در آینده این ابزار را برای این منظور بهبود خواهیم داد.

منابع و مراجع

- [1] "Cafebazaar." [Online]. Available: <http://developers.cafebazaar.ir/fa/>. [Accessed: 10-Nov-2017].
- [2] N. Mirzaei, S. Malek, C. S. Păsăreanu, N. Esfahani, and R. Mahmood, "Testing android apps through symbolic execution," *ACM SIGSOFT Software Engineering Notes*, vol. 37, no. 6, p. 1, 2012.
- [3] "Android Monkey." [Online]. Available: <https://developer.android.com/guide/developing/tools/monkey.html>. [Accessed: 10-Oct-2017].
- [4] N. Mirzaei, H. Bagheri, R. Mahmood, and S. Malek, "SIG-Droid: Automated system input generation for Android applications," *2015 IEEE 26th International Symposium on Software Reliability Engineering, ISSRE 2015*, pp. 461–471, 2016.
- [5] C. Wontae, N. George, and S. Koushik, "Guided gui testing of android apps with minimal restart and approximate learning," in *Acm Sigplan Notices*, 2013, vol. 48, pp. 623--640.
- [6] P. Godefroid, N. Klarlund, and K. Sen, "DART: directed automated random testing," *Proceedings of the 2005 ACM SIGPLAN conference on Programming language design and implementation*, pp. 213–223, 2005.
- [7] H. A. S. and N. M. and H. Mary Jean and Yang, "Automated concolic testing of smartphone apps," in *FSE '12: Proceedings of the ACM SIGSOFT 20th International Symposium on the Foundations of Software Engineering*, 2012, p. 59.
- [8] J. Schütte, R. Fedler, and D. Titze, "ConDroid: Targeted Dynamic Analysis of Android Applications," in *Advanced Information Networking and Applications (AINA), 2015 IEEE 29th International Conference on*, 2015, pp. 571–578.
- [9] Z. Yang, M. Yang, Y. Zhang, G. Gu, P. Ning, and X. S. Wang, "AppIntent: analyzing sensitive data transmission in android for privacy leakage detection," *Proceedings of the 2013 ACM SIGSAC conference on Computer & communications security - CCS '13*, pp. 1043–1054, 2013.
- [10] A. Sadeghi, H. Bagheri, J. Garcia, and S. Malek, "A Taxonomy and

- Qualitative Comparison of Program Analysis Techniques for Security Assessment of Android Software,” *IEEE Transactions on Software Engineering*, vol. PP, no. 99, pp. 1–48, 2016.
- [11] W. Enck, P. Gilbert, S. Han, V. Tendulkar, B.-G. Chun, L. P. Cox, J. Jung, P. McDaniel, and A. N. Sheth, “TaintDroid: an information-flow tracking system for realtime privacy monitoring on smartphones,” *ACM Transactions on Computer Systems (TOCS)*, vol. 32, p. 5, 2014.
- [12] A. P. Fuchs, A. Chaudhuri, and J. S. Foster, “Scandroid: Automated security certification of android,” 2009.
- [13] L. Lu, Z. Li, Z. Wu, W. Lee, and G. Jiang, “Chex: statically vetting android apps for component hijacking vulnerabilities,” in *Proceedings of the 2012 ACM conference on Computer and communications security*, 2012, pp. 229–240.
- [14] S. Salva and S. R. Zafimiharisoa, “APSET, an Android aPplication SEcurity Testing tool for detecting intent-based vulnerabilities,” *International Journal on Software Tools for Technology Transfer*, vol. 17, no. 2, pp. 201–221, 2015.
- [15] C. Qian, X. Luo, Y. Le, and G. Gu, “Vulhunter: toward discovering vulnerabilities in android applications,” *IEEE Micro*, vol. 35, no. 1, pp. 44–53, 2015.
- [16] A. Avancini and M. Ceccato, “Security testing of the communication among Android applications,” in *Automation of Software Test (AST), 2013 8th International Workshop on*, 2013, pp. 57–63.
- [17] G. J. Smith, “Analysis and Prevention of Code-Injection Attacks on Android OS,” University of South Florida, 2014.
- [18] “OWASP Mobile Security Testing Guide - OWASP.” [Online]. Available: https://www.owasp.org/index.php/OWASP_Mobile_Security_Testing_Guide. [Accessed: 09-Nov-2017].
- [19] C. S. Pasareanu and N. Rungta, “Symbolic PathFinder: Symbolic Execution of Java Bytecode,” *25th IEEE/ACM International Conference on Automated Software Engineering*, vol. 2, pp. 179–180, 2010.
- [20] “Robolectric.” [Online]. Available: <http://robolectric.org/>. [Accessed: 01-Jan-2017].
- [21] “F-Droid.” [Online]. Available: <https://f-droid.org/>. [Accessed: 10-Oct-2017].
- [22] K. Sen, D. Marinov, G. Agha, K. Sen, D. Marinov, and G. Agha, “CUTE: A concolic unit testing engine for C,” *10th European software engineering conference and 13th ACM SIGSOFT international symposium on*

- Foundations of software engineering (ESEC/FSE'05)*, vol. 30, no. 5, p. 263, 2005.
- [23] K. Sen and G. Agha, "A race-detection and flipping algorithm for automated testing of multi-threaded programs," *Lecture Notes in Computer Science (including subseries Lecture Notes in Artificial Intelligence and Lecture Notes in Bioinformatics)*, vol. 4383 LNCS, pp. 166–182, 2007.
 - [24] C. Cadar, V. Ganesh, P. M. Pawlowski, D. L. Dill, and D. R. Engler, "EXE: Automatically Generating Inputs of Death Cristian," *Proceedings of the 13th ACM conference on Computer and communications security - CCS '06*, vol. 12, no. 2, p. 322, 2006.
 - [25] R. Majumdar and K. Sen, "Hybrid concolic testing," *Proceedings - International Conference on Software Engineering*, pp. 416–425, 2007.
 - [26] P. Godefroid, "Compositional Dynamic Test Generation," *Proceedings of the 34th Annual ACM SIGPLAN-SIGACT Symposium on Principles of Programming Languages*, pp. 47–54, 2007.
 - [27] C. Cadar, D. Dunbar, and D. R. Engler, "KLEE: Unassisted and Automatic Generation of High-Coverage Tests for Complex Systems Programs," *Proceedings of the 8th USENIX conference on Operating systems design and implementation*, pp. 209–224, 2008.
 - [28] K. Jayaraman, D. Harvison, V. Ganesh, and A. Kiezun, "jFuzz: A concolic whitebox fuzzer for Java," 2009.
 - [29] K. Havelund and T. Pressburger, "Model checking java programs using java pathfinder," *International Journal on Software Tools for Technology Transfer (STTT)*, vol. 2, no. 4, pp. 366–381, 2000.
 - [30] K. Kähkönen, T. Launiainen, O. Saarikivi, J. Kauttio, K. Heljanko, and I. Niemelä, "LCT: An open source concolic testing tool for Java programs," *Proceedings of the 6th Workshop on Bytecode Semantics, Verification, Analysis and Transformation*, pp. 75–80, 2011.
 - [31] T. Avgerinos, S. K. Cha, A. Rebert, E. J. Schwartz, M. Woo, and D. Brumley, "Automatic exploit generation," *Communications of the ACM*, vol. 57, no. 2, pp. 74–84, 2014.
 - [32] S. K. Cha, T. Avgerinos, A. Rebert, and D. Brumley, "Unleashing Mayhem on binary code," *Proceedings - IEEE Symposium on Security and Privacy*, pp. 380–394, 2012.
 - [33] K. Sen, S. Kalasapur, T. Brutch, and S. Gibbs, "Jalangi: a selective record-replay and dynamic analysis framework for JavaScript," *Proceedings of the 2013 9th Joint Meeting on Foundations of Software Engineering - ESEC/FSE 2013*, p. 488, 2013.

- [34] N. Stephens, J. Grosen, C. Salls, A. Dutcher, R. Wang, J. Corbetta, Y. Shoshitaishvili, C. Kruegel, and G. Vigna, "Driller: Augmenting Fuzzing Through Selective Symbolic Execution," *Proceedings 2016 Network and Distributed System Security Symposium*, no. February, pp. 21–24, 2016.
- [35] B. Liu, L. Shi, Z. Cai, and M. Li, "Software vulnerability discovery techniques: A survey," *Proceedings - 2012 4th International Conference on Multimedia and Security, MINES 2012*, pp. 152–156, 2012.
- [36] "OWASP-Injection Flaw." [Online]. Available: https://www.owasp.org/index.php/Injection_Flaws. [Accessed: 01-Nov-2018].
- [37] "SQL Injection - OWASP." [Online]. Available: https://www.owasp.org/index.php/SQL_Injection. [Accessed: 09-Nov-2017].
- [38] P. A. S. and R. S. and F. C. and B. E. and B. A. and K. J. and L. T. Y. and O. Damien and McDaniel, "Flowdroid: Precise context, flow, field, object-sensitive and lifecycle-aware taint analysis for android apps," *Proceedings of the 35th ACM SIGPLAN Conference on Programming Language Design and Implementation - PLDI '14*, vol. 49, no. 6, pp. 259–269, 2014.
- [39] A. Machiry, R. Tahiliani, and M. Naik, "Dynodroid: an input generation system for Android apps," *Proceedings of the 2013 9th Joint Meeting on Foundations of Software Engineering - ESEC/FSE 2013*, p. 224, 2013.

Abstract

This page is accurate translation from Persian abstract into English.

Key Words: Write a 3 to 5 KeyWords is essential.

**Amirkabir University of Technology
(Tehran Polytechnic)**

Department of Computer Engineering and Information Technology

MSc Thesis

**Concolic Execution for Detecting Injection
Vulnerabilities in Mobile Apps**

**By
Ehsan Edalat**

**Supervisor
Dr. Babak Sadeghiyan**

December 2017